

Kristiansand Symposium

8. - 9. juni 2026

NYTT FRA OLJESKATTEKONTORET

spesialrådgiver Magnus Grøn Strømstad
plansjene er ikke rettskilder

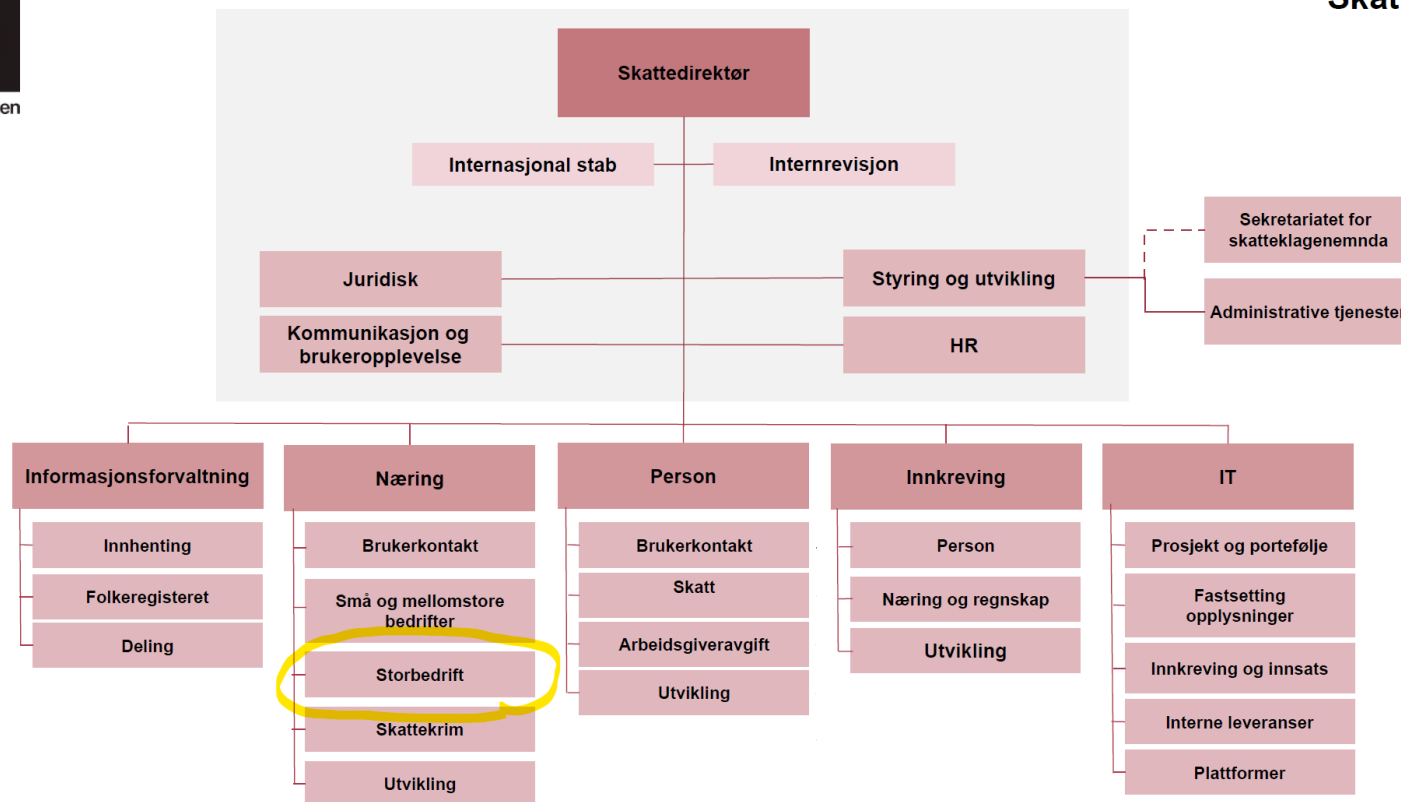
AGENDA

- Status ved Oljeskattekontoret
 - Litt om manntallet
 - oppdatering på noen spørsmål om inntreden og uttreden
 - Fradragsrett for kostnader i sokkeldistriktet
 - om markedsføringskostnader m.v.
 - Subsidiæransvar for fjerningsforpliktelser m.v.
 - oppdatering om noen utvalgte spørsmål
 - Rettssaker
 - Noe om internprising
 - Kort om utvalgte aktuelle emner
 - Objektavgrensninger – avskrivninger, påkostning/vedlikehold, realisasjon
 - Tie-ins (bruk av andres innretninger)
 - Forslaget om endringer i reglene om frivillig retting (tilleggsskatt)
 - Eventuelt noe om normprissystemet
-

STATUS VED OLJESKATTEKONTORET

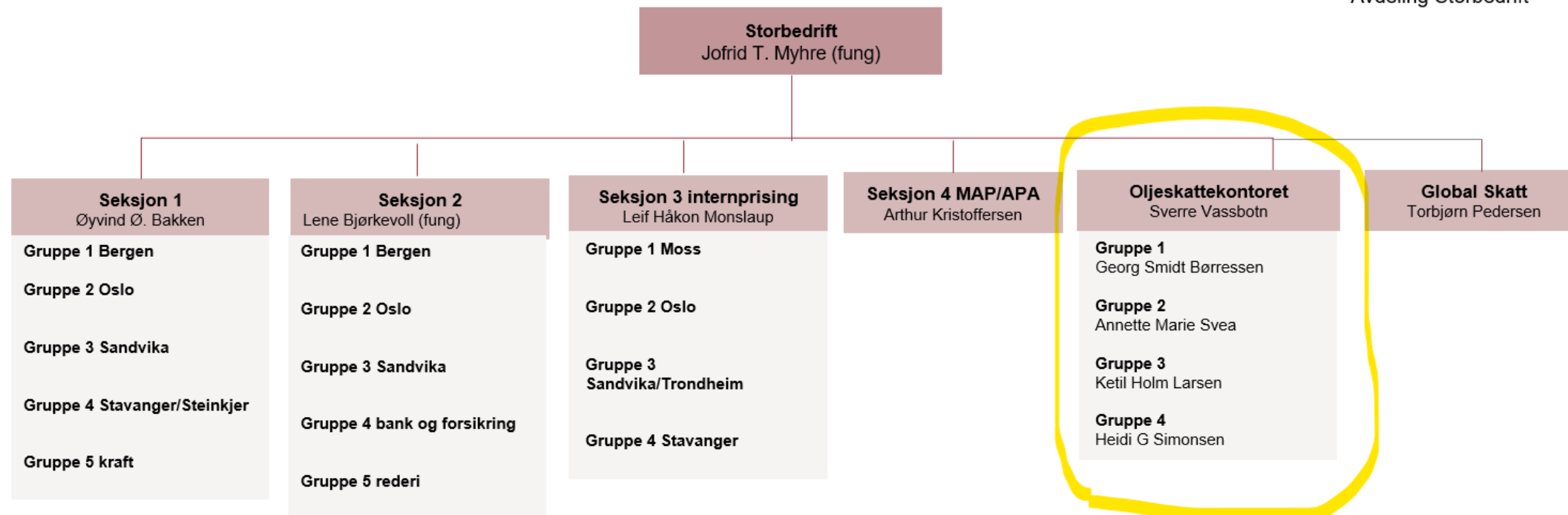
Skatteetaten

Oppdatert januar 2026

STATUS VED OLJESKATTEKONTORET

Avdeling Storbedrift

- OSK pr i dag omtrent 47 ansatte - 5 ledere (hele Skatteetaten 7 069 ved utgangen av 2025)
-

STATUS VED OLJESKATTEKONTORET

Arbeid med petroleumsskattlegging

Provenyet fra petroleumsskatt utgjorde om lag 382 mrd. kroner for inntektsåret 2024. Totalt fikk 20 oljeselskaper fastsatt 383,5 mrd. kroner i petroleumsskatt, mens ni selskaper fikk utbetalt 1,5 mrd. kroner. Skattemeldingsløsningen for petroleumsselskapene ble videreført fra 2024 uten vesentlige endringer, og selskapene kunne levere skattemeldingen innen ordinær frist. Skatteetaten har fulgt selskapene tett opp i fastsettingsprosessen for å sikre etterlevelse og likebehandling. Oppfølging av selskapenes investeringer som omfattes av reglene i oljeskattepakken har vært prioritert. Det er gjennomført kontroller basert på tidligere kartleggingsarbeid, og arbeidet med flere problemstillinger pågår.

Oljeselskapene står for en betydelig andel av samlet selskapsskatt, og Skatteetaten følger derfor opp segmentet tett også etter fastsettingen. I 2025 er det fattet vedtak i 22 endringssaker med en samlet effekt på om lag 3,3 mrd. kroner, og åtte klagesaker er avsluttet. Skatteetaten har videre gitt veiledning om aktuelle saker og vedtak på ulike bransjetreff.

Etaten har også lagt ned betydelig arbeid i forslaget til lovteknisk revisjon av petroleumsskatteloven, som nå er sendt på høring.

- Fra [Skatteetatens årsrapport for 2025](#) (datert 27. april 2026) side 29
-

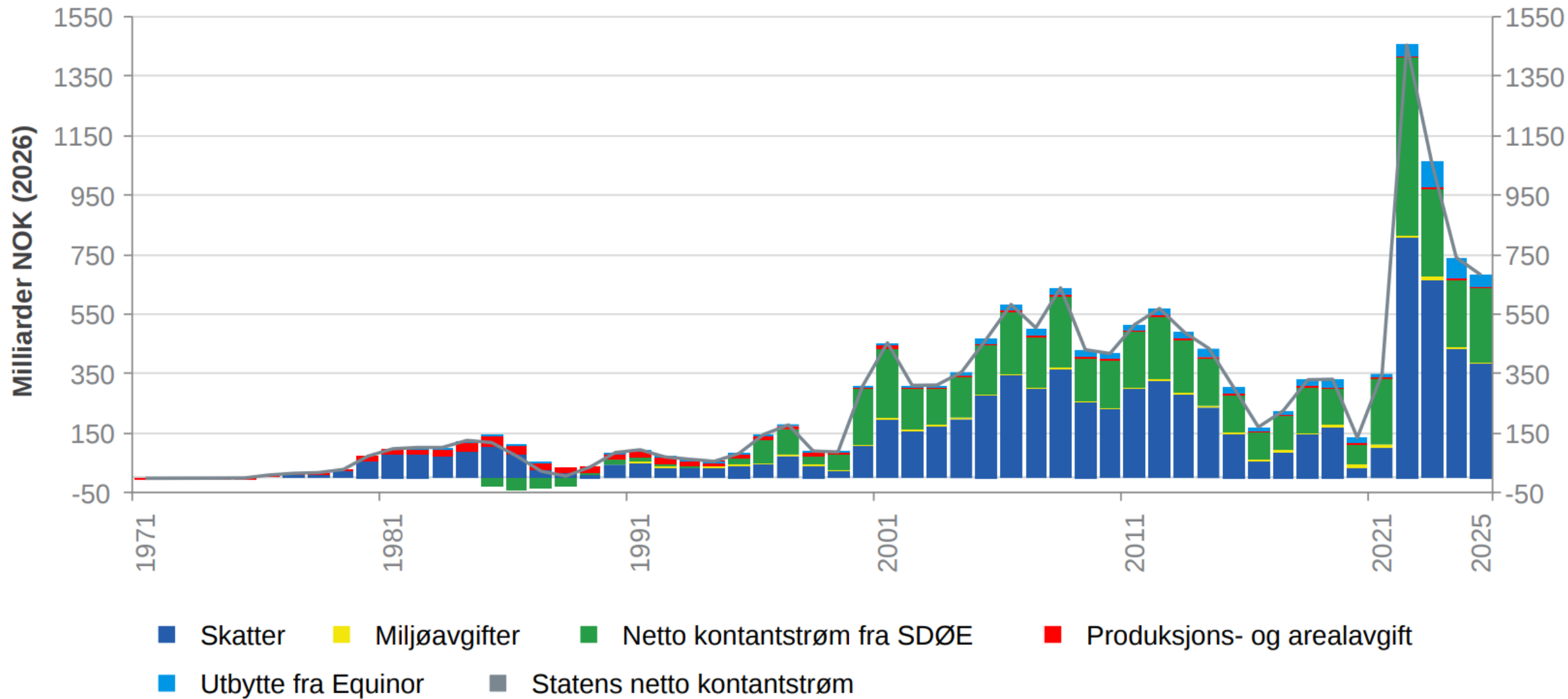
STATUS VED OLJESKATTEKONTORET

Note 9 Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Skatteetaten presenterer innkreivingsvirksomhet iht. kontantprinsippet

	31.12.2025	Herav*	31.12.2024	Herav*
SKATTER				
Trinnskatt og formuesskatt mv.	134 235 536 749		125 610 633 530	
Tvangsmulkt - skatteregnskapet*		312 974 561		274 245 531
Kildeskatt	11 413 245 324		13 406 658 437	
Kildeskatt - refusjoner*		-807 042 017		-840 261 713
Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	158 636 213 305		156 048 094 544	
Trygdeavgift	195 994 315 179		185 022 477 313	
Arbeidsgiveravgift	259 727 661 262		254 953 500 323	
Svalbardskatt og avgifter	267 234 225		239 222 423	
Finansskatt	5 779 560 776		6 537 691 387	
Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	122 656 569 512		142 917 912 117	
PETROLEUMSSKATT				
Petroleum - Ordinær skatt på formue og inntekt	119 371 270 293		132 693 480 351	
Petroleum - Særskatt på oljeinntekter	254 382 091 442		278 773 956 221	

- Fra [Skatteetatens årsrapport for 2025](#) side 29
-

OLJESKATT OG SPU

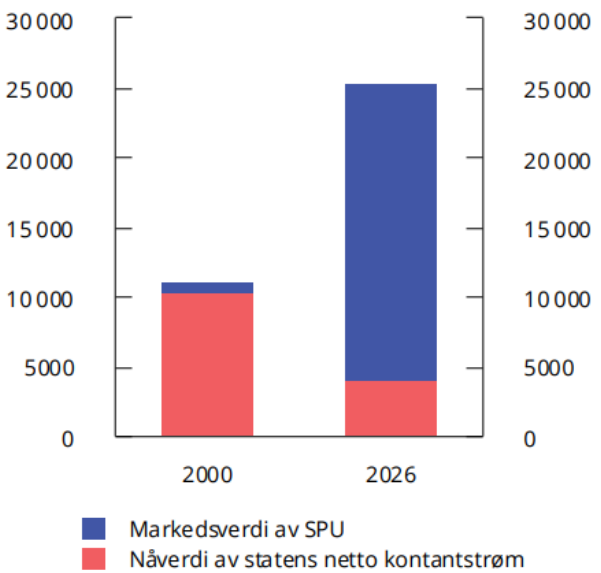
2025–2026

Meld. St. 2
Revidert nasjonalbudsjett 2026

Boks 3.2 Fra oljenasjon til investornasjon

Norge har gått fra å være en oljenasjon til å også være en investornasjon. Figur 3.11 illustrerer hvordan Norge siden 2000 har omplassert petroleumsressursene i form av olje- og gass på kontinentalsokkelen til investeringer i internasjonale finansmarkeder. Det røde feltet er anslått verdi av statens del av fremtidige kontantstrømmer fra petroleumsvirksomheten, mens det blå feltet er markedsverdien av Statens pensjonsfond utland (SPU). I 2000 var nåverdien av statens petroleumsformue i bakken mer enn ti ganger så stor som markedsverdien av SPU. I dag er markedsverdien av SPU fem ganger så stor som nåverdien av fremtidig kontantstrømmer fra sokkelen.

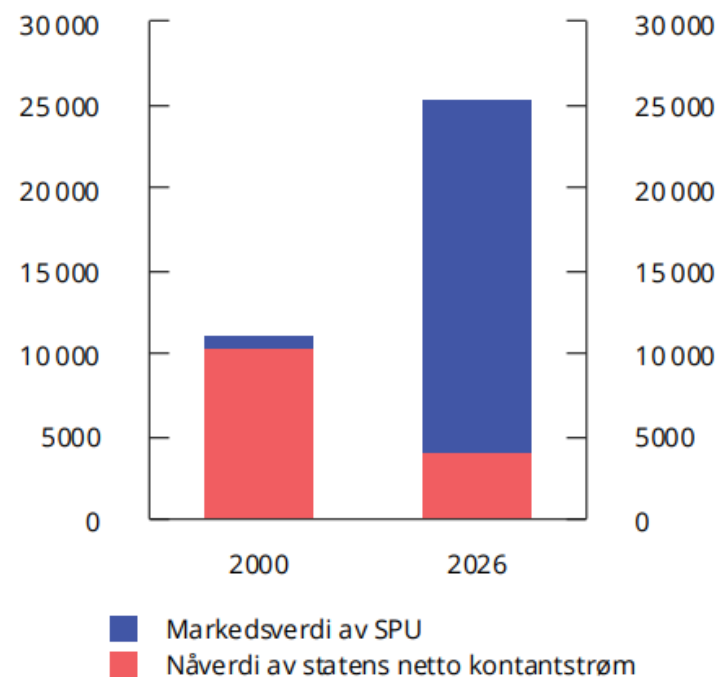
• Påminnelse om petroleumsskattesystemets funksjon med omdanning av verdier i grunnen til finansaktiva m.v. i fondet

Figur 3.11 Nåverdien av statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten og verdien av SPU ved inngangen til året.¹ Mrd. 2026-kroner

¹ Anslått netto kontantstrøm fra Nasjonalbudsjettet 2026.

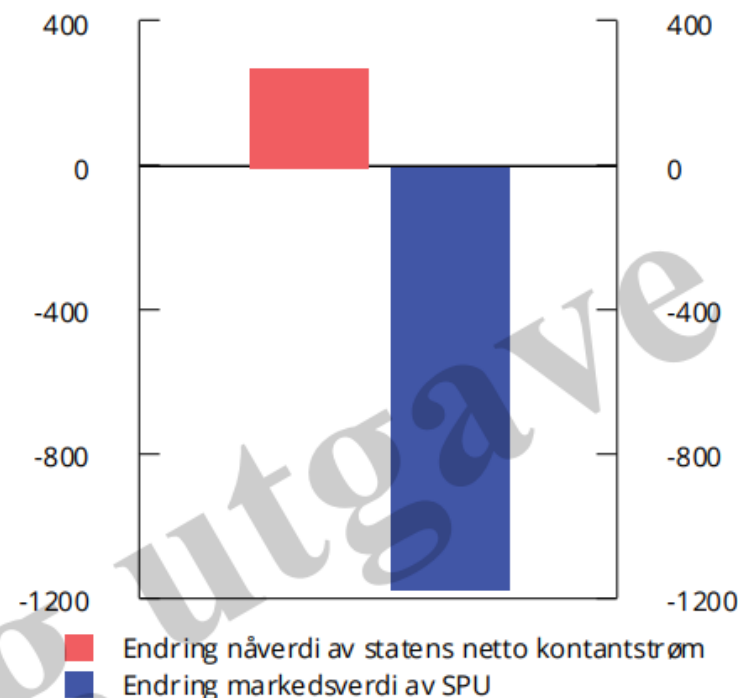
Kilde: Finansdepartementet.

Figur 3.11 Nåverdien av statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten og verdien av SPU ved inngangen til året.¹ Mrd. 2026-kroner

¹ Anslått netto kontantstrøm fra Nasjonalbudsjettet 2026.

Kilde: Finansdepartementet.

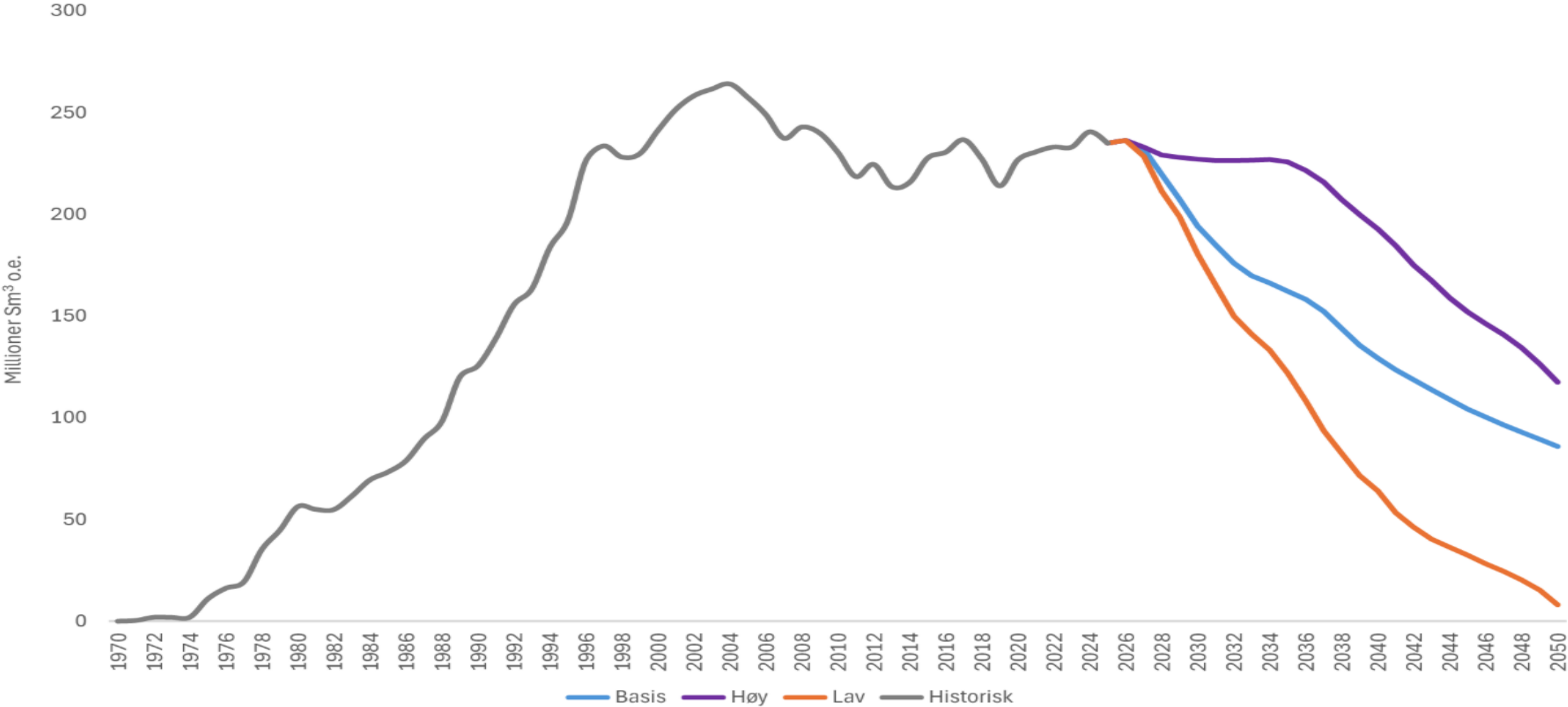

Figur 3.12 Endring i nåverdien av statens netto kontantstrøm og verdien av SPU fra inngangen av året til 18. mars.¹ Mrd. 2026-kroner

¹ Nåverdien ved inngangen av året er satt lik netto kontantstrøm fra Nasjonalbudsjettet 2026.

Kilder: Norges Bank Investment Management og Finansdepartementet.

For den totale produksjonen av olje og gass fram til 2050 utarbeidet Sjøkeldirektoratet [tre mulighetsbilder](#) i 2024. Disse ble oppdatert og presentert på [Sjøkelkonferansen](#) i 2025.

OLJESKATTEKONTORETS MANNTALL

- Spørsmål i forbindelse med inntreden
 - når inntretr særskatteplikten?
- Spørsmål i forbindelse med uttreden
 - opphør av særskattepliktig virksomhet
 - behandlingen av inntekter/kostnader som innvinnes/pådras/tidfestes i eller etter slutfasen
 - spørsmål om forhåndsfastsetting

PETROLEUMSSKATT I NORGE

SELSKAPER I SKATTEPOSISJON OG TOTALT MANNTALL

Antall selskaper i skatteposisjon har vært relativt stabilt, mens det totale antallet selskaper i manntallet har **falt betydelig**. Andelen i skatteposisjon er derfor på sitt høyeste nivå i 2024.

2024
20

SELSKAPER I
SKATTEPOSISJON

2024
30

TOTALT PÅ
SKATTELISTEN /
MANNTALLET

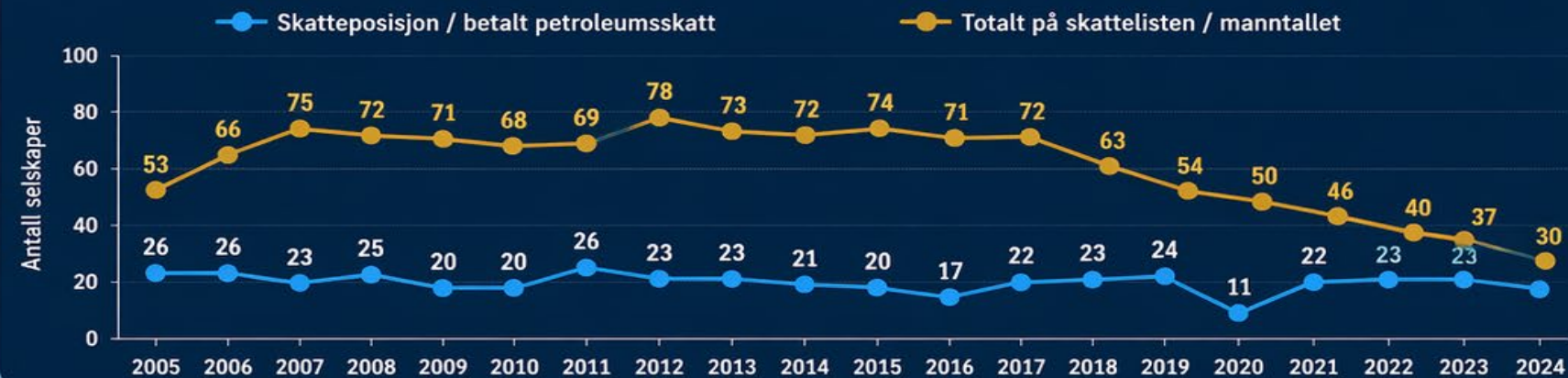
2024
66,7%

ANDEL I
SKATTEPOSISJON

2005–2024
TRENDER OVER TID

ANTALL SELSKAPER

ANDEL SELSKAPER I SKATTEPOSISJON AV TOTALT MANNTALL

NØKKELTALL 2005–2024

Gjennomsnitt antall
i skatteposisjon

21,9

Gjennomsnitt totalt
i manntallet

61,7

Gjennomsnittlig andel
i skatteposisjon

37,9 %

NORSK KONTINENTALSOKKEL

Omfatter Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet – et av verdens største sammenhengende offshoreområder.

FÆRRE SELSKAPER

Totalt antall selskaper på skattemanifestet / manntallet har falt med **43 %** siden 2012-toppen, fra **78** til **30**.

STABIL SKATTEPOSISJON

Antall selskaper i skatteposisjon har vært relativt stabilt mellom **11** og **26** selskaper gjennom hele perioden.

HØYESTE ANDEL I 2024

Andelen selskaper i skatteposisjon er på sitt høyeste nivå i 2024: **66,7 %**, mot **22,0 %** i 2020.

VIKTIG BIDRAG

Selskaper i skatteposisjon bidrar med betydelige inntekter til staten fra petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel.

LIVSLØPET TIL ET PETROLEUMSSELSKAP

Fra idé til avvikling – en reise over flere tiår

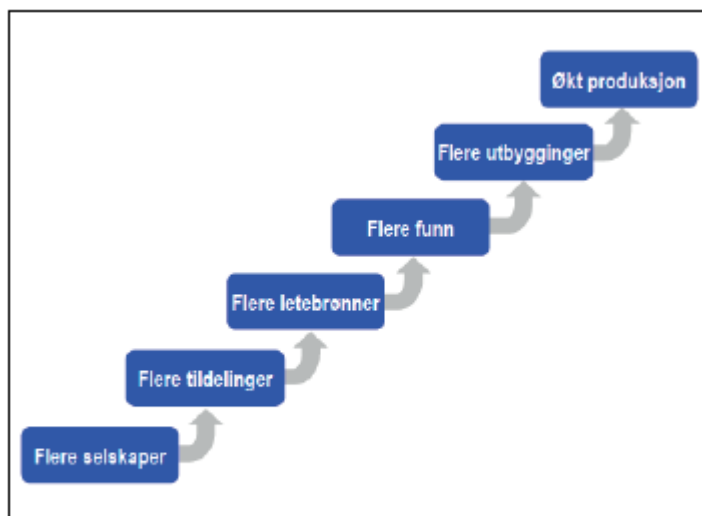

NYE AKTØRER

- Flere henvendelser fra nye eller potensielt nye aktører de siste årene
 - varianter av spørsmålet om når særskatteplikten oppstår
 - Velkjent og gammelt tema
 - Utv. 1967 s. 238 – Oslo ligningsnemnd om utgifter til oljeleting under petroleumsskatteloven 1965
 - «Et konsortium med ca 20 deltakere hadde i 1965 brukt vel kr. 100 000.- til forberedende arbeider, konsulenthonorarer, utgifter til magnetiske og seismiske undersøkelser samt administrasjonsutgifter.»
 - «Det ble her reist noen tvil om det kunne sies å være kommet i stand en virksomhet som ga rett til fradrag for utgiftene. Ligningsnemnda kom imidlertid til at det var i samsvar med vanlig praksis å godta beløpet som en fradragsberettiget utgift.»
- 1979: Sundekjelleren A/S i Stryn ble lignet med en sokkelformue på 2 millioner kroner. Skatten på kr 14.000 er aldri påklaget til Klagenemnda for oljeskatt. Selskapet var/er forøvrig helt ukjent ved kontoret."
- Leterefusjonsordningen (gamle § 3 c femte ledd) aktualiserte spørsmålet
 - (ingen utsikter til politisk flertall for at ordningen skal gjeninnføres, jf. Innst. 284 S (2025-2026) og Innst. 504 S (2024-2025))
-

AKTØRMANGFOLD

- Meld. St. 28 (2010-2011)

Figur 5.7 Mangfold kan gi økt produksjon.

5.4 Nye og andre typer aktører

Ett av tiltakene for å få opp leteaktiviteten og øke verdiskapingen i petroleumsvirksomheten var å øke antallet og mangfoldet av rettighetshavere og operatører. I 2000 ble det åpnet for at flere oljeselskaper fikk adgang til sokkelen. Så langt har det tilkommet et betydelig antall nye selskaper. Det er tildelt mange tillatelser, og i de siste årene har flere av de nye selskapene gjort betydelige funn.

De nye selskapene som er aktive på sokkelen består hovedsakelig av mellomstore internasjonale selskaper (såkalte independents), små norske selskaper, mindre utenlandske selskaper og europeiske gass- og energiselskaper. Dette har gitt et større mangfold av selskaper og selskaps typer enn tidligere.

NYE AKTØRER

- Innføringen av kontantstrømmodellen i 2022
 - Oljeskattekontorets høringsuttalelse – punkt 2.3.3.2.3
 - Behov for innføring av særregler for å redusere risikoen for uberettigede krav om utbetalinger?
 - «Ved utformingen av et nøytralt petroleumsskattesystem er det et utgangspunkt at staten bør legge til rette for alle aktører. I en modell med kontantstrømskatt ligger en iboende mulighet for at både skattyteren og dermed staten feiler og går med underskudd, kanskje også med konkurs som utfall for skattyteren. Det ligger med andre ord en **grunntanke om symmetri i systemet, der staten aksepterer å bære risiko**. Oljeskattekontoret har ikke noe klart syn på om det bør innføres særordninger for nye aktører, men ønsker å gjøre lovgiver oppmerksom på problemstillingen.»
 - « Det er mulig å se for seg flere forskjellige løsninger. En mulighet er å etablere en **materiell skatteregel** om når særskatteplikten skal oppstå, for eksempel først når skattyteren blir innehaver av en utvinningstillatelse (eventuelt at fradrag da kan gis med virkning for en periode bakover i tid). En annen mulighet er å pålegge nye aktører en **plikt til å stille sikkerhet** som staten kan påberope seg om det viser seg at det blir tilbakebetalingskrav.»
 - Ingen endringer foreslått i Prop. LS 88 (2021-2022)
 - (men i begrunnelsen for at man ikke har negativ terminskatt ble det vist til at et bærekraftig skattesystem er avhengig av effektiv innkreving og kontroll, se punkt 5.2.2 på side 24)
-

NYE AKTØRER

- Stor generell skattefaglig diskusjon om Høyesteretts avgjørelse om Ramme gård i landskatteregimet ([HR-2022-2404-A](#))
 - «Det overordnede temaet i saken er hvilke aktiviteter som omfattes av skatte- og avgiftssystemet, og hvordan avgrensningen skal skje. **Tre spørsmål står sentralt:** Om fradragsrett for henholdsvis kostnader og inngående merverdiavgift forutsetter at skattyterens aktivitet er **egnet til å gå med økonomisk overskudd**, hvor inngående skattemyndighetene eventuelt kan **overprøve skattyterens egne vurderinger** i den forbindelse, og det nærmere innholdet i et eventuelt vilkår om overskuddsevne. (avsnitt 39)
 - «Jeg finner grunn til å presisere at **saken her er atypisk**, i den forstand at aktiviteten i det ytre ikke skiller seg særlig fra annen museumsdrift og utleie av lokaler til hotelldrift. Andre sider ved prosjektet er derimot **alt annet enn regulære**, både med hensyn til investeringenes omfang og egenfinansiering, samtidig som driften ikke utgjør noen levevei for skattyteren. En overskuddsevne er verken på kort eller lang sikt nødvendig for å realisere prosjektet. **Disse særtrekkene medfører at den inngående prøvingen som legges til grunn for saken her, vil ha lite å si for de skatte- og avgiftsmessige rammevilkårene til alminnelig forretningsaktivitet**, det være seg i bransjer som sliter i motgangstider eller gründeraktivitet i en krevende oppstartsfase.» (avsnitt 108)
-

NYE AKTØRER

- Stor skattefaglig diskusjon om Høyesteretts avgjørelse om Ramme gård (HR-2022-2404-A)
 - Diverse artikler, blant annet i Skatterett (Gamkinn (2023/1), Mikelsen/Zimmer (2023/3-4), Krüger Olsen (2024/2-3), Mikelsen/Zimmer (2024/4)) og Tidsskrift for forretningsjuss (Hauge (2023/1))
 - «Etter dette er det gode holdepunkter også de lege lata for å legge til grunn at vilkåret om overskuddsevne **bare gjelder der det foreligger et annet formål med aktiviteten enn å skape inntekt, alene eller i kombinasjon med kommersielt formål.**» (Mikelsen/Zimmer punkt 6.1 nederst)
 - «Dommen konkluderer med at kravet til overskuddsevne også omfatter et **krav om avkastning av egenkapitalen**, i størrelsesorden fire prosent (etter forholdene i saken). Dette standpunktet mener vi er **svakt begrunnet i rettskildene**, samtidig som det gir uakseptable konsekvenser når det gjelder spørsmål om skatteplikt for inntekter og avgiftsplikt for omsetning (...).» (Mikelsen/Zimmer punkt 6.3)
-

NYE AKTØRER

- Stor skattefaglig diskusjon om Høyesteretts avgjørelse om Ramme gård ([HR-2022-2404-A](#))
 - Hvilken relevans har avgjørelsen i petroleumsskattesystemet?
 - fast og langvarig praksis for at virksomhetsbegrepet i petroleumsskatteloven er autonomt
 - men hva gjelder på dette punktet?

NYE AKTØRER

- Nyere veiledende uttalelser fra kontoret

NYE AKTØRER

«Petroleumsskattesystemet gjelder etter loven den som **«driver utvinning, behandling og rørledningstransport i de områder som er nevnt i § 1»** (norsk kontinentalsokkel m.v.), jf. petroleumsskatteloven § 5 første ledd første punktum. Det finnes en relativt omfattende nemnds- og forvaltningspraksis om hva som faller inn under lovens formulering. Henvendelsen reiser spørsmål om når et selskap i oppstartsfasen kvalifiserer for å drive slik virksomhet (såkalt særskattepliktig virksomhet). Det er gjennom den nevnte praksisen, samt uttalelser fra Finansdepartementet (se blant annet Prop. 88 LS (2021-2022) punkt 5.2.2 på side 24), avklart at det **ikke er noe absolutt vilkår at selskapet innehar utvinningstillatelser eller er prekvalifisert som rettighetshaver** (eller operatør) etter ordningen håndhevet av Energidepartementet (bistått av Søkeldirektoratet/Havindustritilsynet). Også aktivitet i forkant av prekvalifisering og/eller lisenstildeling/-erwerb vil kunne anses som særskattepliktig virksomhet.»

- ingen absolutt knytning mellom petroleumsskattesystemet og systemet med tillatelser etter petroleumsløven sml. skatteløven § 19-1 om havbruksvirksomhet om akvakulturtillatelser
-

NYE AKTØRER

«Klagenemnda for petroleumsskatt har gitt uttrykk for at **planlegging av aktiviteten** normalt ikke er tilstrekkelig, men at **forberedende stadium** til virksomhetsutøvelsen etter omstendighetene kan omfattes. Etter praksis er vurderingen av aktører i startfasen særlig rettet mot om aktiviteten tar sikte på å oppnå inntekter gjennom slik virksomhet som nevnt i loven («utvinning, behandling og rørledningstransport»), og at den er av et visst minimumsomfang. Det må da skilles mellom aktører som selv skal drive slik virksomhet, og aktører som har virksomhet rettet mot petroleumsbransjen, men uten selv å drive særskattepliktig virksomhet (for eksempel salg av tjenester til petroleumsselskap).»

NYE AKTØRER

«I vurderingen vil det også være et absolutt krav om at aktiviteten etter en objektivisert vurdering er **egnet til å gå med overskudd på lengre sikt**, slik at aktiviteten kan karakteriseres som virksomhet i lovens forstand. I disse vurderingene vil skattemyndighetene kunne vurdere de faktiske omstendighetene nærmere, og blant annet se hen til hvilke planer som foreligger for å sikre tilstrekkelig petroleumsfaglig kompetanse og finansiell styrke til å gjennomføre planene. Det er også slik at skattemyndighetene har kontroller som sikrer at ordningen med utbetaling av skatteverdien av underskudd ikke misbrukes av aktører som ikke tar sikte på å drive reell virksomhet eller som på annen måte forsøker å forrykke den finansielle balansen i petroleumsskattesystemet mellom staten og de private aktørene. Det forekommer likevel ikke hyppig at selskaper som selv anser seg som særskattepliktige, ikke anerkjennes som det av Oljeskattekontoret eller Klagenemnda for petroleumsskatt.»

NYE AKTØRER

«Dersom selskapet anses å drive særskattepliktige virksomhet kvalifiserer selskapet for den ordningen som i spørsmålet omtales som **kontantstrømmodellen**. Det er en modell der det i stedet for avskrivninger på visse driftsmidler gis direkte fradragsrett, og der skatteverdien av eventuelle underskudd utbetales fra staten. Det følger av bestemmelsene i petroleumsskatteloven § 5 (se særlig tredje og sjette ledd). Det er viktig å merke seg at kontantstrømmodellen **bare gjelder det såkalte særskattegrunnlaget**. For skattegrunnlaget alminnelig inntekt i sokkeldistriktet gjelder kontantstrømmodellen ikke, slik at det ikke gis direkte fradragsrett for ellers avskrivbare kostnader og der eventuelle underskudd må fremføres til senere inntektsår (uten rentepåslag).»

UTGÅENDE AKTØRER

- Når kan et selskap slettes fra manntallet?
 - Rimelig avviklingsfase – se blant annet [LB-2006-156015](#) (Chevron)
 - Gjaldt direkte den tidligere regelen i skatteloven § 14-7 om rett til fremføring av underskudd
 - «Lagmannsretten legger etter dette til grunn at det i rettspraksis aksepteres en **avviklingsperiode på i alle fall tre år**.
 - Av forvaltningspraksis vises det til Utv. 1980 side 753. Det var tale om et selskap som avhendet sine siste lisenser på norsk sokkel i 1976. Selskapet hadde ikke drevet noe selvstendig virksomhet utover å søke nye lisenser etter dette året. Klagenemnda fant allikevel at selskapet ikke kunne anses for å være opphørt så lenge selskapet fortsatte å søke nye konsesjoner og pådro seg betydelige omkostninger.
 - I sak vedrørende et annet oljeselskap for inntektsåret 1992 referert i klagenotatet i nærværende sak, anså klagenemnda virksomheten for opphørt og viste til at selskapet ikke hadde hatt noen leteaktivitet på norsk sokkel etter at konsesjonene ble tilbakelevert i 1986. Selv om det hadde vært utlyst fire konsesjonsrunder, hadde selskapet ikke lagt inn noen søknad. Selskapet hadde meget beskjedne utgifter, det var intet fast driftssted i Norge og ingen faste ansatte eller aktiva i landet. Selskapet ble ansett for å ha opphørt med sin virksomhet på norsk sokkel.
 - Lagmannsretten vil ellers generelt bemerke at det dreier seg om en næringsvirksomhet preget av langsiktighet fordi det kan gå lang tid fra investeringene foretas, til mulige inntekter genereres. Dette taler for en viss romslighet ved tolkningen av begrepet. Det vises til at i den grad et oljeselskap ikke får tildelt nye lisenser, kan det gå flere år uten særlig aktivitet i selskapet.»
-

UTGÅENDE AKTØRER

- Mange saker fremtvunget under de tidligere reglene om opphørsrefusjon
 - «Når det ved opphør av særskattepliktig virksomhet foreligger et udekket underskudd, kan den skattepliktige kreve utbetalt fra staten skatteverdien av slikt underskudd» § 3 c fjerde ledd før lov 17. juni 2022 nr. 47
 - selskapenes interesse av å få utbetalt opphørsrefusjonen kjapt kontra å få fradrag for vesentlige kostnader
 - statens interesse av å undersøke om det er rimelige utsikter til fremtidige inntekter som vil være særskattepliktige?
 - for eksempel salg av lisenser eller virksomhet med betinget vederlag (tilleggsvederlag)
 - men mange vederlag ville kunne være fritatt fra skatt basert på petroleumsskatteloven § 10
 - Mindre betydningsfullt etter kontantstrømreformen, men fortsatt relevant problemstilling
 - i prinsippet en tolking av den enkelte regel
 - For eksempel: fra når vil rentebegrensningsregelen i skatteloven § 6-41 gjelde for et selskap som der den særskattepliktige virksomheten er i slutfasen eller avsluttet?
 - «(12) Denne paragraf gjelder ikke for selskap som er omfattet av petroleumsskatteloven § 3 d.»
-

UTGÅENDE AKTØRER

- Aktuell problemstilling:
- Betydningen av at det etter § 10-forskriften § 7 nr. 2 om samlet overdragelse av virksomhet eller enkeltvedtak fra departementet etter § 10 blir bestemt at:
 - «Det overdragende selskap skal ikke drive særskattepliktig virksomhet etter effektiv dato.»

UTGÅENDE AKTØRER

- Aktuell problemstilling:
- Betydningen av at det etter § 10-forskriften § 7 nr. 2 om samlet overdragelse av virksomhet eller enkeltvedtak fra departementet blir bestemt at:
 - «Det overdragende selskap skal ikke drive særskattepliktig virksomhet etter effektiv dato.»

Skal det forstås:

(1) slik at selskapenes særskattepliktige virksomhet opphører ved effektiv dato og at ingen inntekter/kostnader etter dette tidspunkt kan henføres til særskatteregimet?

(2) regelen bare innebærer et forbud mot at selskapet skal drive (ny) aktivitet som er særskattepliktig, men ikke er til hinder for at inntekter/kostnader som skriver seg fra den tidligere aktiviteten fortsatt behandles i særskatteregimet?

(3) andre tolkninger?

UTGÅENDE AKTØRER

- Aktuell problemstilling:
- Betydningen av at det etter § 10-forskriften § 7 nr. 2 om samlet overdragelse av virksomhet eller enkeltvedtak fra departementet blir bestemt at:
 - «Det overdragende selskap skal ikke drive særskattepliktig virksomhet etter effektiv dato.»

En periode ble bestemmelsen tolket som et endelig skjæringstidspunkt der selskapenes inntekter/kostnader etter effektiv dato – og uttreden fra kontorets manntall – ikke ble ansett særskattepliktig, men med en tilpasset praktisering særlig av tidfestingsregler

UTGÅENDE AKTØRER

- Aktuell problemstilling:
- Betydningen av at det etter § 10-forskriften § 7 nr. 2 om samlet overdragelse av virksomhet eller enkeltvedtak fra departementet blir bestemt at:
 - «Det overdragende selskap skal ikke drive særskattepliktig virksomhet etter effektiv dato.»

Ny grundigere vurdering

- få holdepunkter å finne i forskriftens offentlige tilblivelsesdokumenter
 - antas begrunnet i å lette kontrollen av fordelingen av inntekter/kostnader mellom aktørene med klart skjæringspunkt?
 - sikre kontinuitet
 - slår bare til for de postene der det faktisk er og skal være kontinuitet
 - «skal ikke drive» - avviklingsfase med sikte på rydde opp etter tidligere aktivitet
 - § 5 første ledd første punktum «[s]kattepliktige som driver utvinning (...)»
 - grunn til forskjellsbehandling i slutfasen mellom selskaps som behandles etter de ordinære reglene og de selskapene som er undergitt vilkår etter § 10?
 - generelt skatterettslig prinsipp at inntekter og kostnader kan henføres til virksomhet også etter at denne er opphørt?
 - blant annet skatteloven § 12-10 (2) og skatteavtalerett ved avvikling av faste driftsteder
 - særlig tydelig problem ved resterende gevinst/tapskonto
-

UTGÅENDE AKTØRER

Kort oppsummert legger Oljeskattekontoret nå til grunn at særskatteplikten er i behold for etterfølgende inntekter/kostnader etter effektiv dato dersom de har tilknytning til den tidligere sokkelvirksomheten selv om det er vilkårsregulert at selger ikke skal utøve særskattepliktig virksomhet etter dette tidspunktet.

UTGÅENDE AKTØRER

- Skatteavtalespørsmål?
 - få selskaper igjen i manntallet med begrenset skatteplikt til Norge

UTGÅENDE AKTØRER

- Forhåndsfastsetting
 - § 8-2-4.Levering av skattemelding i skattleggingsperioden
 - skatteforvaltningsforskriften
 - «(2) Før oppløsning av bo, selskap eller annen skattepliktig innretning, skal det leveres skattemelding med opplysninger om inntekt for inneværende skattleggingsperiode. Skattemeldingen skal omfatte opplysninger om inntekt frem til slutningsdagen eller oppløsningsdagen.
 - Opphør av særskattepliktig virksomhet ikke i seg selv nok til å kvalifisere for forhåndsfastsetting
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Særlig om markedsføringskostnader m.v.
 - noe forholdet mellom petroleumsskatterett og alminnelig skatterett
 - utvalgte betraktninger om bruken av skatteloven § 6-1 i petroleumsskattesystemet basert på fersk praksis fra Oljeskattekontoret og behandling i Stortinget

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Det følger av petroleumsskatteloven § 2 første ledd og § 8 første ledd er at bestemmelsene i petroleumsskatteloven har forrang og at bestemmelsene i alminnelig skattelovgivning kun har en supplerende funksjon, se for eksempel omtalen i Fløystad i Norsk lovkommentar på Gyldendal Rettsdata, note 13 til petroleumsskatteloven § 2. Ofte vil det derfor være å foretrekke å starte med petroleumsskattelovgivningen med tilhørende rettskilder før supplerende stoff trekkes fra alminnelig skattelovgivning trekkes inn.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Uansett fremgangsmåte må det ikke tapes av syne at de særlige petroleumsskatterettslige hensynene må tas i betraktning allerede ved tolkningen av bestemmelsene i den alminnelige skattelovgivningen, jf. blant annet LB-2021-26379 (*Fortis Petroleum*) punkt 3.7.3, uavhengig av hvilken rekkefølge mellom alminnelig skatterett og spesiell petroleumsskatterett som anvendes i tilnærmingen.
 - Oljeskattekontoret vil derfor ved vurderingen ta utgangspunkt i ordlyden i petroleumsskatteloven § 5 første ledd og deretter anvende prinsippene om tilknytning og oppofrelse fra den alminnelige skattelovgivningen supplerende i en petroleumsskatterettslig kontekst.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- «Skattepliktige som driver utvinning, behandling og rørledningstransport i de områder som er nevnt i § 1, **skal av inntekt ved slik virksomhet** betale en særskatt til staten.»
 - (petroleumsskatteloven § 5 første ledd første punktum)
- Lovforarbeidene viser at særskattekonseptet er utformet for å fange opp den **fortjeneste** oljeselskapene oppnår gjennom utvinningsvirksomheten.
 - inntekt = nettoinntekt

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Enkelte regler i petroleumsskatteloven om fradrag rett

- Både i § 3 og § 5

- Om markedsføring m.v. merk særlig § 3 e:

«e. Fradrag gis ikke for salgsprovisjoner, rabatt eller kostnader ved overdragelse av petroleum mellom virksomheter med fast tilknytning til hverandre.

Virksomhet regnes å ha fast tilknytning til hverandre når:

1. En virksomhet deltar direkte eller indirekte i ledelsen, kontrollen eller kapitalen i en annen virksomhet, eller
 2. samme person deltar direkte eller indirekte i ledelsen, kontrollen eller kapitalen i begge virksomheter.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Oljeskattekontoret kan ellers ikke se at de andre bestemmelsene i petroleumsskatteloven § 3 og § 5 gir særlig annen veiledning for vår sak enn at kostnadene må ha tilknytning til den særskattepliktige virksomheten, og at det i enkelte tilfeller er særlige hensyn som tilsier at fradragsretten er avskåret i alminnelig inntekt i sokkeldistriktet og/eller i særskattegrunnlaget.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Som påpekt i Syversen: Skatt på petroleumsutvinning (1991) side 441 har petroleumsskatteloven altså ingen uttømmende regulering av fradragene. Praksis viser derfor at grunnprinsippene for fradrag rett i skatteloven 1911 § 44, og senere skatteloven 1999 § 6-1, gjennom henvisningen i petroleumsskatteloven §§ 2 og 8 har fungert supplerende. I mange tilfeller er det uten videre lagt til grunn, også i saker fra Høyesterett. Det kan for eksempel vises til Rt. 2005 s. 1434 (Total) om fradrag for utgifter til juridisk bistand i forbindelse med klagesaker og rettssaker om ilignet skatt, og HR-2020-2200-A (Skeie Energy) der Høyesterett i en straffesak behandlet en begrenset anke over rettsanvendelsen av tilknytningsvilkåret i skatteloven § 6-1. Som påpekt over må det likevel ikke tapes av syne at de særlige petroleumsskatterettslige hensynene må tas i betraktning allerede ved tolkningen av bestemmelsene i den alminnelige skattelovgivningen, jf. blant annet LB-2021-26379 (Fortis Petroleum) punkt 3.7.3
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Også alminnelig inntekt i landdistriktet, som er det skatteloven § 6-1 regulerer, bygger på et nettoinntektsbegrep. Skatteloven § 6-1 fyller den funksjon at den oppstiller hovedregelen for hvilke kostnader som anses relevante for å komme til fradrag i skattegrunnlaget alminnelig inntekt (i landdistriktet), og bygger på et gjennomgående prinsipp i mange skattesystemer om at det må være en saklig sammenheng mellom kostnaden som pådras og at de inntekter som kan oppnås er skattepliktige. Oljeskattekontoret kan ikke se at det er noen petroleumsskatterettslige hensyn som tilsier at det ikke skal gjelde også for vurderingen etter petroleumsskatteloven § 5 som også bygger på et nettoprinsipp.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Det man likevel skal merke seg er at det ved vurderingen etter skatteloven § 6-1 er av underordnet betydning om skattyter driver én eller flere virksomheter (eventuelt annen aktivitet), så lenge kostnaden har tilknytning til en eller annen skattepliktig inntekt hos samme skattyter (i skattegrunnlaget alminnelig inntekt i landdistriktet). Som fremhevet av Zimmer er vilkåret om tilknytning oppfylt «uansett hva slags skattepliktig inntekt kostnaden knytter seg til.». Det er et systematisk trekk som er forsterket av at det i alminnelig inntekt i landdistriktet nå er en generell adgang til samordning av kostnader mellom inntektskilder, jf. skatteloven § 6-3 første ledd om underskudd. Praksis om skatteloven § 6-1 tar derfor ofte ikke høyde for at kostnadene må fordeles mellom inntektskilder.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Det er en sentral forskjell fra petroleumsskatteloven § 5 der en hovedfunksjon er å skille ut alle andre kostnader fra de som angår utvinningsvirksomheten. Det kan i den forbindelse vises til bestemmelsen i petroleumsskatteforskriften § 12, som, med hjemmel i petroleumsskatteloven § 8 tredje ledd litra b har en særregulering av hvordan man skal fordele inntekter og kostnader fra ulike kilder. Det er også grunn til å peke på at i petroleumsskatteretten er det reglene i alminnelig skatterett om fordeling av inntekter og kostnader mellom kommuner, ikke reglene i skatteloven § 6-1, som har vært ansett som relevante, men ikke avgjørende, for hvordan man skal fordele inntekter og kostnader mellom ulike inntektskilder. Dette er forhold som må tas i betraktning når skatteloven § 6-1, og praksis knyttet til denne i landdistriktet, anvendes supplerende som hjelpemiddel for å fastsette «inntekt ved slik virksomhet» etter petroleumsskatteloven § 5.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Sitatet viser at petroleumsskattesystemet (særlig særskatten) er utformet for å virke nøytralt, og at staten gjennom petroleumsskattesystemet bærer en andel av kostnadene også når aktiviteten gir underskudd. Det er avgjørende for at systemet skal fungere at selskapet faktisk dekker sin andel ved å gjøre opp for sine forpliktelser med reelle verdier. Som nevnt over forutsetter derfor Oljeskattekontoret at selskapet gjør opp for kjøpesummen med reelle verdier. Det ligger i dette at petroleumsskattesystemet med denne forutsetningen på plass legger opp til at selskapet selv har egeninteresse i å drive petroleumsvirksomheten på en måte der unødvendige kostnader ikke oppstår ved selskapet selv må dekke en andel av kostnadene. Det bemerkes at ikke alle bestemmelser i petroleumsskattelovens historie har vært utformet for å fungere adferdsnøytralt (som nåværende § 11 der det er en bevisst og tilsiktet forskjell mellom skatteverdien av investeringsfradragene og skattenivået på de utvinningsinntektene investeringene tar sikte på å fremskaffe), men denne saken gjelder gjeldende normalregime som sitatet fra Prop. 88 over også refererer til.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Videre innebærer utformingen av petroleumsskattesystemet altså på en forutsetning fra lovgiver om at staten skal være med som en form for **passiv medinvestor** der selskapene selv fatter beslutningene innenfor det petroleumsrettslige rammeverket.
 - Oljeskattekontoret kan ikke se at lovgiver har gitt uttrykk for at det i petroleumsskatteregimet generelt ved vurderingen av fradrag rett skal praktiseres en strengere overprøving av skattyters forretningsmessige vurderinger enn det Høyesterett har gitt anvisning om i landskatteregimet, sml. HR-2018-580-A (Salmar) premiss 41 med videre henvisninger.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- I denne sammenheng vil Oljeskattekontoret også peke på at Høyesterett i HR-2018-580-A (Salmar) i en sak om fradragssrett i landskatteregimet for inntektsår der skattesatsen var 28 % i premiss 34 uttalte:
«I normaltilfellene er det uansett en presumsjon for at et selskap som har økonomisk vinning som formål, også har inntektserverv som siktemål når det pådrar seg en kostnad.»
 - Oljeskattekontoret tolker forbeholdet om «normaltilfellene» dithen at Høyesterett forsto at det også i landskatteregimet kan være tilfeller der presumsjonen ikke slår til, og Høyesterett holdt døren åpen for hvordan tilknytningsvilkåret skal anvendes der presumsjonen ikke slår til.
 - Slik er det i utgangspunktet også i petroleumsskatteregimet der den samlede marginskattesatsen for tiden er rett i overkant av 78 % (summen av skattesatsen på alminnelig inntekt i sokkeldistriktet og særskattegrunnlaget (etter fradrag for såkalt beregnet selskapsskatt)) og selskapet selv forutsetter å oppfylle forpliktelsene med reelle verdier.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- I NOU 2000: 18 punkt 2.6.2 om identifikasjon av grunnrenten er det pekt på at det i praksis er vanskelig å måle den reelle grunnrenten og det er pekt på noen typetilfeller som gir opphav til særlige problemstillinger. I denne sammenheng vil Oljeskattekontoret særlig peke på den høye marginalsattesatsen gir selskapene et generelt motiv for å belaste kostnader i distriktet med høy skattesats, noe både gjelder internt i selskapet og mellom selskap med interessefellesskap. Så vidt Oljeskattekontoret kan se, er dette problemstillinger som reguleres spesielt av regelen i petroleumsskatteloven § 5, av petroleumsskatteforskriften § 12 og skatteloven § 13-1. I utgangspunktet påvirker det ikke selve fradrag retten og den generelle normen som kan utledes av skatteloven § 6-1, nemlig at det må foreligge en tilstrekkelig nær og umiddelbar sammenheng mellom kostnadene og de fremtidige inntektene innen særskatteregimet, jf. nedenfor. Etter omstendighetene kan det derimot tenkes å påvirke både bevisvurderingene (i andre saker enn saker om bindende forhåndsuttalelser) og anvendelsen av denne normen. Oljeskattekontoret vil særlig peke på at praksis om den såkalte hovedformåls læren må anvendes med varsomhet og det ved eventuelt motstrid med prinsippene bak petroleumsskatteloven § 5 og petroleumsskatteforskriften § 12, må være slik at spesialbestemmelsene har forrang i tråd med henvisningsreglene i petroleumsskatteloven § 2 og § 8.
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

- Sammenfatning:
 - Tilknytningsvilkåret i skatteloven § 6-1 gjelder (supplerende) også i petroleumsskattesystemet
 - fremmer vesentlig hensyn bak petroleumsskattesystemets utforming om å måle nettofortjeneste
 - med riktige forutsetninger har selskapene også i petroleumsskattesystemet økonomisk egeninteresse som staten vil dele som passiv medinvestor
 - reelle kostnader, riktig internprising og tilordning mellom skattesubjekter og mellom skattedistriktene
 - hovedformåls læren må anvendes med varsomhet slik at regelanvendelsen hensyntar det som er bestemt, særlig i petroleumsskatteloven § 5 og petroleumsskatteforskriften § 12
 - hva med inntekter og kostnader som ikke har tilknytning til noen bestemt inntektskilde og petroleumsskatteloven § 3 d?
-

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

Representantforslag om å stanse subsidiene til petroleumsselskapenes utgifter knyttet til markedsføring og lobbyisme

Dokument 8:163 S (2025-2026), Innst. 261 S (2025-2026)

reklame og forbudet mot politisk reklame og livssynsreklame på TV og radio.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å fjerne fradragsretten i petroleumsskatten for utgifter knyttet til omdømmebygging, markedsføring, medlemskap i interesseorganisasjoner og lobbyisme.
2. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag som tydeliggjør at kun kostnader som er direkte knyttet til utvinningsaktivitet på norsk sokkel, skal være fradragsberettiget i særskattegrunnlaget.
3. Stortinget ber regjeringen foreslå at medlemskontingenter til bransje- og interesseorganisasjoner som driver politisk påvirkning, ikke skal være fradragsberettiget i petroleumsskatten.
4. Stortinget ber regjeringen foreslå å avskjære fradragsrett for utgifter knyttet til kampanjer, eventer eller andre tiltak som har til hovedformål å påvirke samfunnsdebatten eller myndighetsutforming.
5. Stortinget ber regjeringen utrede et krav om at selskaper som omfattes av petroleumsskatten, må spesifisere kostnader knyttet til markedsføring, påvirkning og medlemskap i interesseorganisasjoner i sin rapportering til skattemyndighetene.
6. Stortinget ber regjeringen foreslå strengere avgrensninger for hvilke kostnader fra konserninterne tjenester og fellesfunksjoner som kan allokere til sokkelbeskattet virksomhet.

13. mars 2026

Frøya Skjold Sjursæther

Julie E. Stuestøl

Ingrid Liland

Siren Julianne Jensen

Marius Langballe Dalin

Oda Indgaard

Une Bastholm

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

«Dersom kostnadene knyttet til omdømmebygging, markedsføring, informasjonsvirksomhet, medlemskap i interesseorganisasjoner, lobbyisme og lignende anses for å fremme petroleumsvirksomhet på norsk sokkel, er de fradragsberettiget i særskattepliktig inntekt etter de alminnelige skattereglene. Det er oljeskattekontoret som ved skattefastsettingen kontrollerer om en kostnad har tilstrekkelig nær tilknytning til petroleumsvirksomheten til at den blir fradragsberettiget.»

(fra [statsrådets innlegg i Stortinget 28. mai 2026](#))

OM FRADRAGSRETT I SOKKELDISTRIKTET

«Den høye skattesatsen på 78 pst. gjør det særlig viktig å sikre at selskapene beskattes av et netto overskudd. Å nekte fradrag for visse kostnader vil lede til at beskatningen skjer på et annet og høyere grunnlag enn netto inntekt. Dermed ville den effektive skattesatsen bli høyere. At det gis fradrag for relevante kostnader ved virksomheten, representerer derfor ikke en statlig subsidie. Fradragsretten er tvert imot et viktig prinsipp for selskapsbeskatningen, nemlig at denne skal bygge på selskapets økonomiske resultat. Det er bare kostnader til markedsføring, reklame og lignende som er direkte knyttet til petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel, som er fradragsberettiget i petroleumsskatten. Hvis slike kostnader er pådratt ved et hovedkontor i utlandet, vil de være fradragsberettiget i Norge så langt kostnadene knytter seg til den norske virksomheten.»

(fra [statsrådets innlegg i Stortinget 28. mai 2026](#))

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

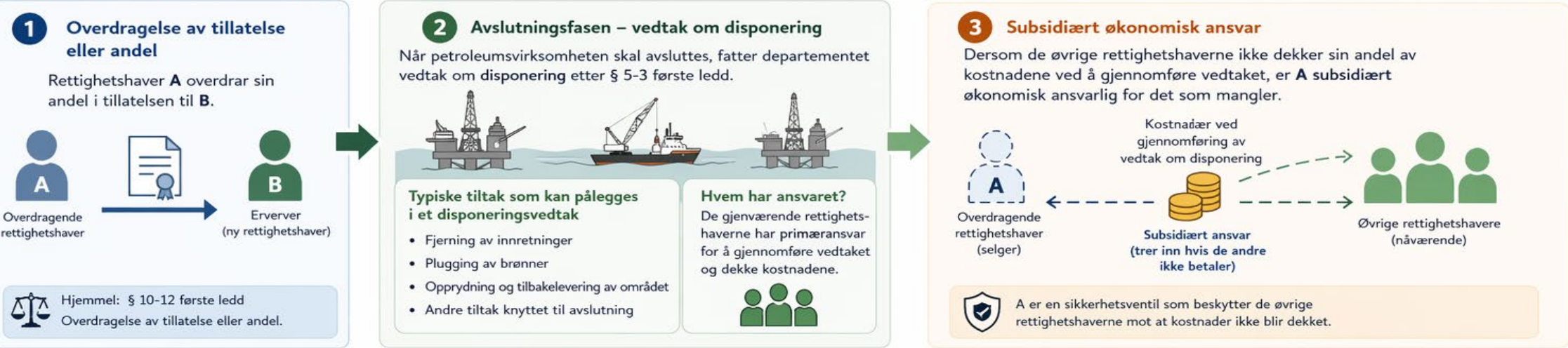
- Relativt komplisert og uvanlig regelteknikk
- Oljeskattekontoret arbeider og har arbeidet med flere saker og problemstillinger
 - omtalen her avgrenset til noen få utvalgte problemstillinger
 - vil ved senere anledning gi mer omfattende og fullstendig gjennomgang av problemstillinger

Petroleumsloven § 5-3 tredje ledd – forklart

KAPITTEL 5 – AVSLUTNING AV PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Dersom en tillatelse eller andel i tillatelse overdras, jf. § 10-12 første ledd, skal den overdragende rettighetshaver være **subsidiært økonomisk ansvarlig** overfor de øvrige rettighetshavere for kostnadene ved gjennomføringen av **vedtak om disponering**.

SLIK HENGER REGLEN SAMMEN

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

§ 5-3. *Vedtak om disponering*

Departementet skal fatte vedtak om disponering og fastsette en frist for gjennomføring av vedtaket. I vurderingen som ligger til grunn for vedtaket skal det blant annet legges vekt på tekniske, sikkerhetsmessige, miljømessige og økonomiske forhold og hensynet til andre brukere av havet. Departementet kan fastsette nærmere vilkår i forbindelse med vedtaket.

Rettighetshaver og eier er forpliktet til å sørge for at vedtak om disponering blir gjennomført, med mindre departementet bestemmer noe annet. Forpliktelsen til å gjennomføre disponeringsvedtaket gjelder selv om disponeringsvedtaket treffes eller skal gjennomføres etter utløpet av tillatelsen.

Dersom en tillatelse eller andel i tillatelse overdras, jf. § 10-12 første ledd, skal den overdragende rettighetshaver være subsidiært økonomisk ansvarlig overfor de øvrige rettighetshavere for kostnadene ved gjennomføringen av vedtak om disponering. Den overdragende rettighetshaver skal også være subsidiært ansvarlig overfor staten dersom utgifter knyttet til departementets vedtak om tiltak jf. sjette ledd ikke dekkes av rettighetshaver eller annen ansvarlig. Det økonomiske ansvar etter første og annet punktum beregnes på grunnlag av størrelsen på den overdratte andel og fremmes mot overdragende rettighetshaver etter fradrag for skatteverdien av kostnadene som pådras ved gjennomføringen av disponeringsvedtaket. Den overdragende rettighetshavers forpliktelser består ved senere overdragelser av andelen eller deler av denne, likevel slik at krav først skal rettes mot det selskap som sist overdro andelen. Det økonomiske ansvaret er begrenset til kostnader knyttet til innretninger, herunder brønner, som eksisterte på overdragelsestidspunktet.

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNING

- Ot.prp. nr. 48 (2008-2009) (sitatet til høyre)
 - Forarbeidene til petroleumsloven § 5-3 tredje ledd
 - Det er billigere å stille garanti for 22 enn å stille garanti for 100
 - både for selskapene og for staten

Disponeringskostnadene for de gjenværende rettighetshavere vil være fradragsberettigede eller fremførbare i tråd med de alminnelige skatteregler for virksomheten. Staten vil således bære den vesentligste del av disponeringskostnadene. Tilsvarende vil kostnadene knyttet til garantistillelse som må forventes etablert mellom partene som følge av et slikt vilkår, i stor grad belastes staten. Både industrien og staten har således en interesse av at slike garantikostnader ikke blir unødvendig høye. Der som det subsidiære ansvaret begrenses til «etter skatt»-kostnaden vil kostnadene knyttet til garantier reduseres vesentlig. Departementet har på denne bakgrunn kommet til at det subsidiære ansvaret for tidligere rettighetshaver skal begrenses til den fremtidige netto disponeringskostnad etter fradrag for skatteverdien av kostnadene.

Forslaget om å begrense det subsidiære ansvaret til «etter skatt»-kostnaden av disponeringen, bygger på en forutsetning om at det ikke gis skattemessig fradrag for utbetaling knyttet til det subsidiære fjerningsansvaret. Tilsvarende forutsettes at mottatt oppgjør iht. dette ansvaret ikke anses som skattepliktig inntekt. En slik skattemessig behandling av oppjøret knyttet til det subsidiære ansvaret innebærer en endring i petroleumsskatteloven³ som departementet legger til grunn vil bli vurdert og fremmet i løpet av våren 2009. Utover dette innebærer ikke endringen noen særskilt skattemessig behandling av kostnadene knyttet til gjennomføring av disponeringsvedtaket.

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

«Petroleumsskatteloven § 3:

(...)

- i. Det gis ikke fradrag for kostnader til å dekke et økonomisk ansvar etter petroleumssloven § 5-3 tredje ledd. Mottatt oppgjør etter petroleumssloven § 5-3 tredje ledd tas ikke til inntekt.»

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- Ot.prp. nr. 95 (2008-2009)
 - Forarbeidene til petroleumsskatteloven § 3 (nåværende) i
 - «Forslaget forutset at kostnader som den tidlegare eigaren har til å dekkje det subsidiært økonomiske ansvaret ikkje skal kome til frådrag for skatteformål. Ei slik løysing kan til døme være praktisk når kravet bli fremma mot ein tidlegare eigar som ikkje lenger er skattepliktig til Noreg. Vidare byggjer forslaget på at dei andre deltakarane ikkje skal være skattepliktig for det mottekne oppgjeret.»
 - «I samsvar med det som er lagt til grunn i Ot.prp. nr. 48 (2008-2009) foreslår departementet at kostnader til å dekkje eit subsidiært økonomisk ansvar etter petroleumslova § 5-3 nytt tredje ledd ikkje skal kome til frådrag i alminneleg inntekt og i grunnlaget for særskatt, sjå forslag til § 3 ny bokstav j første punktum i petroleumsskattelova. Vidare foreslår departementet at oppgjer frå tidlegare eigar etter petroleumslova § 5-3 nytt tredje ledd ikkje skal gå inn i grunnlaget for særskatt og alminneleg inntekt for deltakarane som mottek oppgjeret. Departementet viser til forslag til petroleumsskattelova § 3 ny bokstav j andre punktum.»
 - «Utover dette skal kostnader til å gjennomføre eit disponeringsvedtak bli behandla etter dei alminnelege skattereglane.»
-

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- Brev fra OLF til FIN 30. juni 2010
 - Behov for avklaringer av flere forskjellige situasjoner
 - 1. Sikre nøytralitet ved etter skatt oppgjør fra garantist
 - 2. Skattemessig behandling av garantikostnader
 - 3. Tidspunkt for fradrag for de lisensdeltakere som må dekke en kjøpers andel
 - Brev fra FIN til OLF 30. april 2012 ([Lovdata](#))
 - tolkningsuttalelser om gjeldende rett, blant annet:

«Etter departementets oppfatning gir gjeldende petroleumsskattelov § 3 j dermed ikke hjemmel for en "etter skatt"-behandling av andre inntekter og kostnader som kan oppstå som en følge av det nye kravet i petroleumsloven § 5-3 tredje ledd. Det innebærer at eventuelle regressoppgjør mellom rettighetshavere, og garantiutbetalinger fra morselskap, bank eller annen tredjemann til tidligere eier eller øvrige rettighetshavere, skal behandles etter de ordinære skattereglene.»
 - Avklarte at FIN heller ikke vil foreslå lovendringer
 - «FIN ville heller ikke foreslå å utvide virkeområdet for petroleumsskatteloven § 3 j. Det betyr at partene må basere sine kommersielle vurderinger i en overdragelsessituasjon på at de alminnelige skattereglene gjelder for andre krav enn ansvar etter petroleumsloven § 5-3 tredje ledd (garantier, regresskrav mv).»
-

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- Avtale om erverv av andel i lisens
 - Kjøper påtar seg ansvar for å holde selger skadesløs for alle fjerningsforpliktelser av enhver art, inkludert selgers subsidiære økonomiske ansvar etter petroleumsloven § 5-3 tredje ledd
 - Nærmere regler om at kjøper skal stille sikkerhet for ansvaret
 - «DSA» - «Decommissioning Security Agreement»
 - Spørsmål:
 - Vil overføring til en sperret konto som sikkerhet (før ansvar inntreffer) gi fradragsrett for kjøper?
 - Vil overføring tilbake til kjøper fra den sperrede kontoen være skattepliktig for kjøper (hvis ansvar ikke inntreffer)?
 - Vil overføring fra den sperrede kontoen til selger for å dekke ansvaret omfattes av petroleumsskatteloven § 3 i ?
-

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- Spørsmål:
 - Vil overføring til en sperret konto som sikkerhet (før ansvar inntreffer) gi fradragrett for kjøper?
 - OSK i uttalelse:
 - forutsetning at ordningen med den sperrede kontoen innrettes slik at kjøper anses som eier av beløpet som står på den sperrede kontoen.
 - Svar: Det er ikke pådratt en kostnad. Ingen oppofrelse.
 - Etter Oljeskattekontorets syn er det da klart at det ikke oppstår noen kostnad i lovens forstand. Overføringen til den sperrede kontoen vil under slike forutsetninger være rent intrasubjektiv.
-

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- Spørsmål:

- Vil overføring tilbake til kjøper fra den sperrede kontoen være skattepliktig for kjøper (hvis ansvar ikke inntreffer)?

- OSK i uttalelse: Nei.

«Oljeskattekontoret mener at en frigivelse av egne midler fra sperret konto verken innebærer noen «fordel» i skattemessig forstand eller en slik innvinningsbegivenhet («vunnet ved») som loven krever. Det oppstår da ingen inntekt i lovens forstand. Selv om det ses slik at selskapet ved overføringen til en sperret konto får en fordring (formodentlig mot en bank) som innfris ved tilbakebetaling (som likestilles som realisasjon etter skatteloven § 9-2 første ledd litra d), vil det, dersom man forutsetter at fordringen er i norske kroner, ved en sperret konto ikke oppstå noen gevinst, og dermed intet som kan inntektsføres.»

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- Spørsmål:
 - Vil overføring fra den sperrede kontoen til selger for å dekke ansvaret omfattes av petroleumsskatteloven § 3 i ?
 - Selskapets anførte at svaret måtte være «ja».
 - FINs tolkningsuttalelse 30. april 2012 gjengir lovens ordlyd uriktig
 - I uttalelsen står det «Ordlyden i petroleumsskatteloven § 3 j fastsetter positivt at virkeområdet for bestemmelsen er hhv. «tidligere rettighetshavers økonomiske ansvar etter petroleumssloven § 5-3 tredje ledd» og «øvrige rettighetshaveres mottatte oppgjør etter petroleumssloven § 5-3 tredje ledd».»
 - ordlyden i petroleumsskatteloven § 3 bokstav i viser kun til henholdsvis «kostnader» og «oppgjør» etter petroleumssloven § 5-3 tredje ledd. Uttalelsen har på den bakgrunn begrenset rettskildemessig vekt.
 - Etter selskapets syn er det selve oppgjøret av et ansvar under petroleumssloven § 5-3 tredje ledd som petroleumsskatteloven § 3 bokstav i regulerer. Det er ingen holdepunkter for at det særskilte unntaket fra ordinære skatteregler som bestemmelsen etablerer, er foreholdt avhender av utvinningstillatelse som eneste rettssubjekt.
 - Selskapets løsning er i tråd med lovforarbeidene og bidrar til å realisere lovgivers intensjon om å redusere kostnadene til sikkerhetstillelser for industrien, samtidig som den er nøytral for statens proveny
 - også hensynet til rimelig sammenheng i det skatterettslige regelverket trekker i samme retning.
-

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- Spørsmål:
 - Vil overføring fra den sperrede kontoen til selger for å dekke ansvaret omfattes av petroleumsskatteloven § 3 i ?
 - Etter Oljeskattekontorets syn taler ordlyden «et økonomisk ansvar etter petroleumsloven § 5-3 tredje ledd» i petroleumsskatteloven § 3 bokstav i, klart for at det kun den subsidiært ansvarliges innfrielse av kravet som omfattes.
 - Selskapet (kjøperen) har ikke et ansvar etter petroleumsloven § 5-3 tredje ledd. Kjøperen har derimot som «[r]ettighetshaver og eier» et primæransvar for å sørge for at vedtak om disponering blir gjennomført etter petroleumsloven § 5-3 annet ledd.
 - Videre er kjøpers kostnader ikke pådratt for å dekke et subsidiæransvar, men for å oppfylle forpliktelsen i avtalen om kjøp av lisensene.
 - Tilsvarende taler «[m]ottatt oppgjør etter petroleumsloven § 5-3 tredje ledd» for at det kun er oppgjør til «de øvrige rettighetshaverne» som omfattes av skattefriheten. Det er de øvrige rettighetshaverne som på grunnlag av sitt solidaransvar etter samarbeidsavtalen i første omgang må dekke disponeringskostnader som misligholdes av en rettighetshaver. Dette understøtter forståelsen av at petrsktl. § 3 bokstav i kun gjelder oppgjøret mellom den subsidiært ansvarlige og de øvrige rettighetshaverne (enn den som har misligholdt).
-

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- Spørsmål:
 - Vil overføring fra den sperrede kontoen til selger for å dekke ansvaret omfattes av petroleumsskatteloven § 3 i ?
 - «Selskapet har anført at hensynet til en rimelig sammenheng i det skatterettslige regelverket tilsier at petrsktl. § 3 bokstav i også omfatter kostnader til oppfyllelse av kjøpers forpliktelser etter DSA, som skal sikre den subsidiært ansvarliges betalingsevne for det økonomiske ansvaret etter petroleumssloven § 5-3 tredje ledd. Det er ikke Oljeskattekontoret enig i. Kostnader som ikke direkte er omfattet av en fritaksregel må vurderes etter de alminnelige regler. Sammenhengen i regelverket og alminnelige skatterettslige prinsipper kan imidlertid tilsi at kostnader som pådras for å oppfylle en forpliktelse i en avtale om kjøp av lisenser, behandles på samme måte som andre deler av kostprisen for lisensene. Som redegjort for nedenfor kan det i denne konkrete saken lede til manglende fradragsrett for selskapet.»
 - Konklusjon: Petroleumsskatteloven § 3 i kommer ikke til anvendelse.
 - OSK holdt likevel spørsmålet om det var fradragsrett åpent, og pekte på det var nødvendig med en vurdering av virkningene av at lisensoverdragelsen var regulert av petroleumsskatteloven § 10
-

SUBSIDIÆRANSVAR FOR FJERNINGSKOSTNADER M.V.

- OSK arbeider som nevnt med flere andre problemstillinger om subsidiæransvar, særlig hvordan regulering i medhold av petroleumsskatteloven § 10 påvirker

RETTSSAKER - STATUS

- Pgnig (Orlen) – tynn kapitalisering ([HR-2026-707-A](#))
 - eget foredrag på programmet i morgen av motpartens prosessfullmektig
 - Oljeskattekontoret kommer tilbake med nærmere omtale på ORS Oljeskattekvalden 2026

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 26. mars 2026 av Høyesterett i avdeling med

dommer Henrik Bull
dommer Erik Thyness
dommer Thom Arne Hellerslia
dommer Are Stenvik
dommer Therese Steen

HR-2026-707-A, (sak nr. 25-141970SIV-HRET)
Anke over Borgarting lagmannsretts dom 7. mai 2025

Staten v/Oljeskattekontoret

(advokat Kaare Andreas Shetelig)

mot

Orlen Upstream Norway AS

(advokat Andreas Bullen)

RETTSSAKER - STATUS

- Total tørrgass – dom Gulating lagmannsrett 1. juni 2026
 - 25-089430ASD-GULA/AVD1
 - (publisert på Lovdata etter foredraget som [LG-2025-89430](#))
 - deler av dommen unntatt fra offentlighet
 - staten fremla opplysninger underlagt taushetsplikt
 - tvisteloven § 22-3

RETTSSAKER – TVISTELOVEN § 22-3

§ 22-3. Bevisforbud om opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt

- (1) Det kan ikke føres bevis når dette vil krenke lovbestemt taushetsplikt for den som har opplysningene som følge av tjeneste eller arbeid for stat eller kommune, familievernkontor, tilbyder av posttjenester, tilbyder eller installatør av elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste, teknisk kontrollorgan eller statens lufthavnselskap.
 - (2) Departementet kan samtykke i at beviset føres. Samtykke kan bare nektes når bevisføring kan utsette staten eller allmenne interesser for skade eller virke urimelig overfor den som har krav på hemmelighold.
 - (3) Etter en avveining av hensynet til taushetsplikten og hensynet til sakens opplysning kan retten ved kjennelse bestemme at beviset skal føres selv om samtykke er nektet, eller at beviset ikke skal mottas selv om departementet har samtykket. Departementet skal få redegjøre for sitt standpunkt før retten treffer avgjørelse. Redegjørelsen meddeles partene.
-

RETTSSAKER – TVISTELOVEN § 22-3

- kompetansen er på skatte- og avgiftsområdet delegert til Skattedirektoratet ved forskrift av 30. april 2010 nr. 620.
- «kan utsette staten eller allmenne interesser for skade»
- «eller virke urimelig overfor den som har krav på hemmelighold»
- Avgjørelse fra Skattedirektoratet

RETTSSAKER – TVISTELOVEN § 22-3

- «Skattemyndighetene er avhengig av et tillitsforhold til de skatte- og avgiftspliktige i arbeidet med fastsettelse av skatt og avgift. Myndighetenes taushetsplikt om opplysninger fra de skatte- og avgiftspliktige er av stor betydning for dette tillitsforholdet. Fritaksadgangen må derfor praktiseres slik at taushetspliktige opplysninger ikke gis uten at det er strengt nødvendig for sakens opplysning.»
 - «I situasjoner hvor det ikke foreligger klar og direkte sammenheng mellom det som er rettsakens tema og de opplysninger som ønskes fremlagt, vil det lett fremstå som urimelig for vedkommende å oppheve taushetsplikten. Slik direktoratet ser det, vil en liberal praktisering av fritaksadgangen i slike tilfeller være egnet til å svekke tillitsforholdet mellom den skatte- og avgiftspliktige og myndighetene. Hvor stor betydning opplysningene har for sakens tvistetema, blir etter dette et sentralt moment i vurderingen av om samtykke til fritak for taushetsplikten skal gis.»
-

RETTSSAKER – TVISTELOVEN § 22-3

- «Selv om avtalene med XXX har betydning for sakens opplysning som sammenligningsgrunnlag, er det klare utgangspunktet at det kan fremstå som urimelig for XXX hvis avtalen fremlegges når det ikke er gitt samtykke (av XXX).»
 - «Ved gjennomgang av kontraktene er det for direktoratet ikke tvilsomt at opplysningene i kontraktene i utgangspunktet anses som sensitive for kontraktspartene. Til tross for dette oppfatter ikke direktoratet at fremleggelse i denne saken vil skade eller virke urimelig overfor XXX. Det vises til at samtlige kontrakter er avsluttet og ligger en del år tilbake i tid, dermed anses innholdet å være mindre sensitivt enn om avtalen var av nyere dato og/eller fortsatt løp. Dette innebærer etter vårt syn begrenset behov for hemmelighold med tanke på eksempelvis forretningshemmeligheter, og taler for at kontraktene kan legges frem i retten.»
 - «Samtykket forutsetter at **fremleggelsen av avtalen skjer for lukkede dører og under pålegg om taushetsplikt etter tvisteloven § 22-12.**»
-

RETTSSAKER – TVISTELOVEN § 22-3

- Vurdering fra sak til sak om OSK skal be SKD om samtykke etter § 22-3
 - ingen automatikk
 - noen tilfeller de siste årene
- Bruk av anonymiserte sammenligningsgrunnlag
 - [Rt. 2015 s. 353 \(Total\)](#)

RETTSSAKER - STATUS

- Total tørrgass – dom Gulating lagmannsrett 1. juni 2026
 - tingrettens dom ([TSRO-2024-70470-2 – UTV-2025-26](#))
 - tingretten kritisk til endringsvedtaket
 - Omtrent 1800 konserninterne salg av tørrgass i 2014-2017 under en rammeavtale fra 2002
 - Hovedtema – fleksibilitet/fortrinnsrett
 - finnes noen fleksibilitet for kjøper, hva består fleksibiliteten i tilfelle i og hvordan skal fleksibiliteten i tilfelle prises?
 - klargjøring av samhandelens innhold
 - om begrepene indekspriser, hub-pris, kvotert pris, markedspriser, armlengdespris, påslag
 - skal hvert salg vurderes separat eller skal det gjøres en samlet vurdering av samhandelen over tid?
 - hvilke krav til dokumentasjon om det enkelte salg og omstendighetene rundt kan kreves?
 - blant annet om nøyaktig tidspunkt og vurdering av relevante markedsalternativer
 - Lagmannsretten kom (i motsetning til tingretten) til at det forelå grunnlag for skjønn etter § 13-1 første ledd
 - men, skjønnet bygget på en uriktig forståelse av armlengdeprinsippet
 - endringsvedtaket opphevet – nytt skjønn må utøves
 - delte sakskostnader – «ingen av partene [har] vunnet saken fullt ut eller i det vesentlige»
 - Ankefrist først etter sommerferien
 - nærmere omtale fra Oljeskattekontoret når det foreligger en offentlig dom (ventelig ORS Oljeskattekveld 2026)
-

RETTSSAKER - STATUS

- Equinor – forsikringspremie, captive
 - skatteloven § 13-1
 - betydningen av (mulig) dividende fra OIL (Everen)
 - hovedforhandling starter i Sør-Rogaland tingrett i dag
 - trolig fem rettsdager
 - flere andre saker med varianter av samme problemstilling verserer

EN DEL AV WATCH MEDIA

ENERGIWATCH

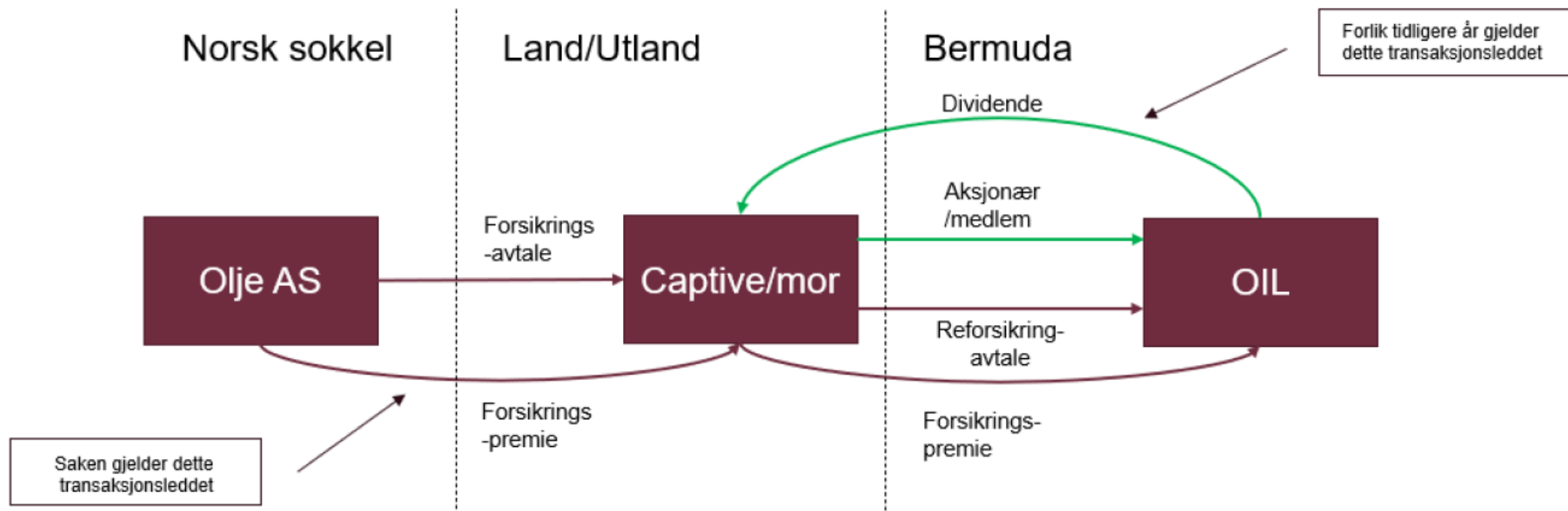
FORNYBAR NETT & TEKNOLOGI OFFSHORE OLJE & GASS POLITIKK & MARKED KARRIERE

OLJE & GASS | ABBONNEMENT

Equinor risikerer 460 millioner i skattesmell - kan ramme flere på sokkelen

En skattefelle, ifølge Equinor.

RETTSSAKER - STATUS

(Figur fra statens tilsvær til stevning i dividendesaken)

RETTSSAKER - STATUS

- Saker stanset i påvente av MAP-forhandlinger etter skatteavtaler
 - 3
 - 1 slik sak hevet tidligere i år etter at resultatet i MAP-forhandlingene ble akseptert og søksmålet trukket

OM RETTSSAKER

- To nye stevninger hittil i år
 - Regjeringsadvokaten har for tiden kapasitetsbegrensninger
 - Oljeskattekontorets rammeavtale om prosessoppdrag med Wikborg Rein

INTERNPRISING

- [Skatteetatens årlige rapport](#) om internprising offentliggjort

Internprising

Årsrapport for 2025

INTERNPRISING

3.2 Oljeskattekontoret

Oljeskattekontoret har ansvar for internprising for selskaper som driver lete- og utvinningsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel. Det vil si selskap som er særskattepliktige iht. petroleumsskatteloven § 5. Siden oljeselskapenes internttransaksjoner beløpsmessig ofte er svært store, vil selv små avvik fra markedspris kunne ha stor provenybetydning. Samtidig foreligger det sterke insentiv til feilprising av konserninterne transaksjoner som følge av en marginalsattesats på 78 pst. I lys av dette var det alt vesentligste av kontorets ressursinnsats på internprisingsområdet i 2025 knyttet til kontrollarbeid, herunder identifisering av nye problemstillinger og fremdrift i pågående endringssaker, klagesaker og rettssaker. Også fremover forventer vi at kontroll vil være det viktigste virkemidlet.

Kontorets internprisingssaker er tidvis svært komplekse og omfatter som oftest flere inntektsår. Sakene gjelder vanskelige gråsoneproblemstillinger hvor det er avgjørende med inngående kunnskap om virksomhetsutøvelsen på norsk sokkel generelt og de ulike internprisingsområdene spesielt. Som følge av tiden det tar å bygge god TP-kompetanse har man ennå ikke fått full effekt av økt bemanning ved kontoret, men organisatoriske endringer har frigjort noen ressurser til kontroll av gassprising.

Internprising

Årsrapport for 2025

INTERNPRISING

Internprising

Årsrapport for 2025

2.2 Ressurser

Ressursbruken for 2021 til 2025 og fordeling av ressurser mellom Internprisingsseksjonen og Oljeskattekontoret vises i tabell 2. Historisk ressursbruk før 2021 ligger i tidligere publiserte årsrapporter.

Ressurser internprising	2021	2022	2023	2024	2025
Oljeskattekontoret	20	20	16	18	18
Seksjon for internprising	67	66	64	64	63
Årsverk internprising	87	86	80	82	81

Tabell 2: Ressurser til internprisingsarbeid

INTERNPRISING

Internprising

Årsrapport for 2025

Klagenemnda for petroleumsskatt har fattet vedtak i én internprisingssak i 2025; i saken la Klagenemnda til grunn at selskapets inntekt var redusert som følge av interessefellesskapet, men foretok en mindre nedjustering av inntektstillegget. I tillegg ble én klagesak i realiteten avgjort gjennom en omforent løsning mellom skattepliktig og Oljeskattekontoret.

INTERNPRISING

Internprising
Årsrapport for 2025

4.5 Pågående saker ved Oljeskattekontoret

Ved Oljeskattekontoret er omfang av pågående internprisingssaker pr. 31.12.2022, 2023, 2024 og 2025 som følger: ⁸

Tema	2022		2023		2024		2025	
	Antall	Proveny (MNOK)	Antall	Proveny (MNOK)	Antall	Proveny (MNOK)	Antall	Proveny (MNOK)
Tørrgass	27	4 543	30	3 935	31	3 894	30	3 380
Våtgass	7	144	9	116	9	116	2	590
Råolje / kondensat	1	9	0	0	0	0	0	0
Forsikring	18	2 072	20	2 120	20	1 692	21	1 783
Konsern-tjenester	31	2 075	24	1 884	18	1 828	16	1 443
Finans	26	2 442	24	2 233	22	2 562	20	1 923
Sokkel / land	1	84	2	n/a	0	0	0	0
Annet	12	394	5	317	6	831	6	831
Sum	123	11 763	114	10 585	106	10 923	95	9 951

Tabell 13 – Pågående internprisingssaker OSK

Tabellen viser at antall pågående internprisingssaker pr. 31.12.2025 er noe redusert i forhold til 31.12.2024.

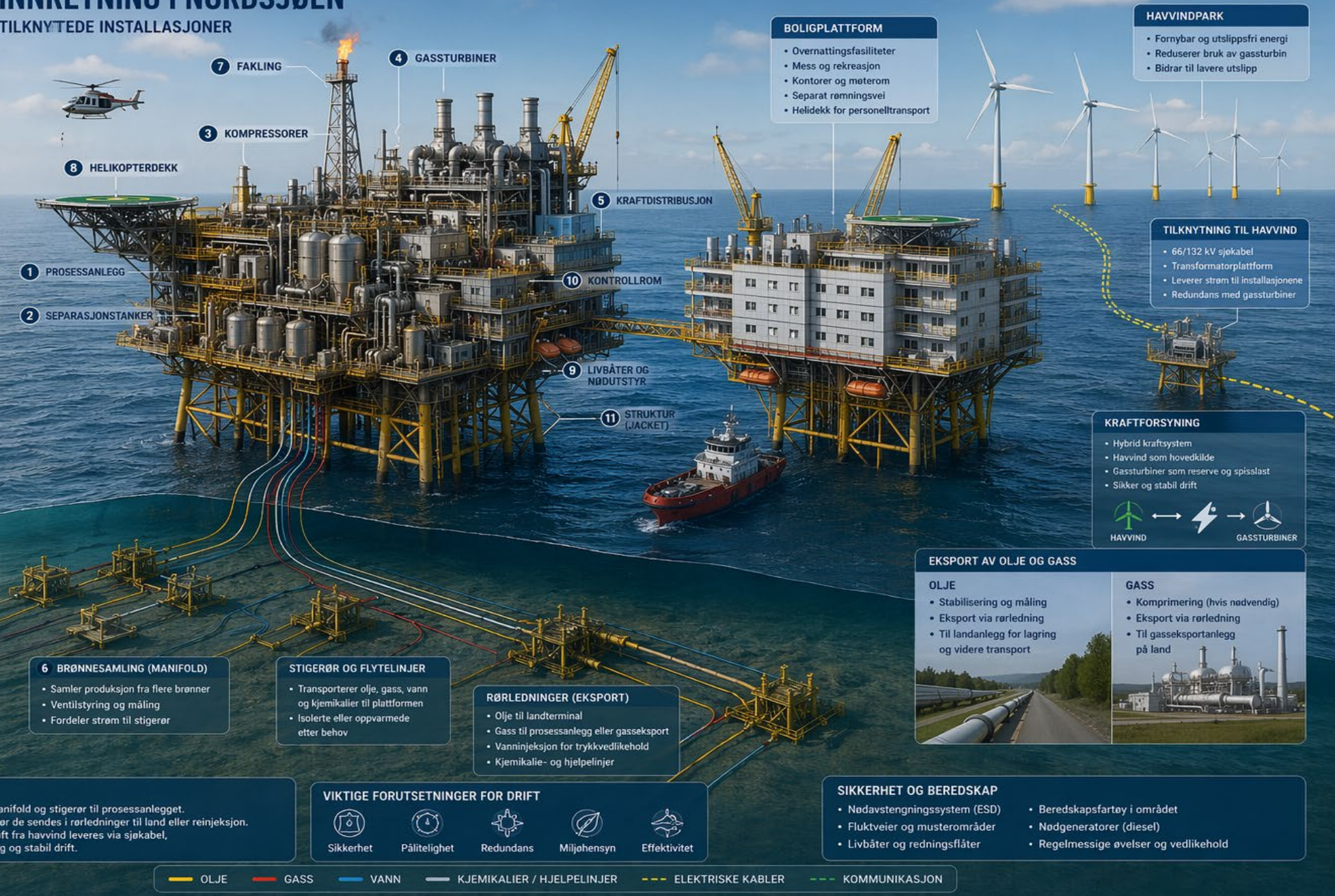
OBJEKTAVGRENSNINGER

- Grensen mellom erverv / påkostning / vedlikehold
 - «Utgifter til erverv av **rørledning og produksjonsinnretning med de installasjoner som er en del av eller tilknyttet slik innretning**, kan kreves avskrevet med inntil 16 2/3 pst. pr. år fra og med det år utgiftene er pådratt.» (petroleumsskatteloven § 3 b annet punktum)
 - Merk for avskrivninger forskjellen fra § 6-10 i skatteloven:
 - «Det gis fradrag for avskrivning for verdiforringelse ved slit eller elde på betydelige driftsmidler.»
 - etter ordlyden i § 3b er det «utgiftene» som kan kreves avskrevet
 - Realisasjon/uttak
 - «f. Gevinst og tap ved realisasjon av **driftsmiddel** som er anskaffet til bruk i virksomhet som gjelder utvinning og rørledningstransport av petroleum, regnes som inntekt av slik virksomhet.» (§ 3 f første punktum)
 - Særlig om de midlertidige reglene i § 11
 - «(1) Utgifter pådratt i inntektsårene 2020 og 2021 til erverv av rørledning og produksjonsinnretning med de installasjoner som er en del av eller tilknyttet slik innretning, jf. § 3 b annet punktum, tillagt en friinntekt på 24 pst., kan fradras i grunnlaget for særskatt i det året utgiftene pådras.
 - (...)
 - (5) Ved realisasjon av **driftsmiddel som nevnt i første og annet ledd**, skal skattyter beregne friinntekt som tas til inntekt eller føres til fradrag i realisasjonsåret ved beregning av særskatt.
-

PRODUKSJONSINNRETNING I NORDSJØEN

HOVEDKOMPONENTER OG TILKNYTNEDER INSTALLASJONER

- 1 PROSESSANLEGG**
 - Mottar brønnstrøm via stigerør
 - Separasjon av olje, gass og vann
 - Prosessering og måling
 - Kjemikaliedosering
- 2 SEPARASJONSTANKER**
 - Trefase-separatore (olje, gass, vann)
 - Vannutskilling og behandling
 - Olje til eksport via rørledning
- 3 KOMPRESSORER**
 - Øker gasstrykket for eksport
 - Drevet av gassturbiner (mekanisk)
 - Antisurge- og kjølesystemer
- 4 GASSTURBINER (KRAFTGENTRERING)**
 - Driver generatorer for elektrisk kraft
 - Driver kompressorer og pumper
 - Eksos til HRSG for varmelegjenvinning
- 5 KRAFTDISTRIBUSJON**
 - Høyspenningstavler og transformatorer
 - Fordeler strøm til alle systemer
 - UPS og nødstrømsystemer
- 6 BRØNNESAMLING (MANIFOLD)**
 - Samler strøm fra flere brønner
 - Ventilstasjoner og måling
 - Tilbakeslagsventiler og isolering
- 7 FAKLING**
 - Sikker utslippsvei ved overtrykk
 - Kontinuerlig eller nødfakling
- 8 HELIKOPTERDEKK**
 - Transport av personell og utstyr
- 9 LIVBÅTER OG NØDUTTSTYR**
 - Redningsflåter, båter, kraner
- 10 KONTROLLROM**
 - DCS/SCADA – styring og overvåking
 - Prosesskontroll og alarmer
 - Kommunikasjon med land
- 11 STRUKTUR (JACKET)**
 - Bærende stålkonstruksjon
 - Konstruert for miljølast
 - Korrosjonsbeskyttet
- 12 KRANER**
 - Løft av utstyr, vedlikehold og forsyning

generert med kunstig intelligens – kun for å illustrere petroleumsskatterettslig problemstilling – tekniske feil og unøyaktigheter forekommer sikkert

OBJEKTAVGRENSNINGER

- [Regnskapsforskriften 1976](#)

§ 9. *Opplysninger om driftsmidler.*

For hver avskrivningsenhet (driftsmiddel, gruppe av driftsmidler eller andre likestilte aktiverte utgifter som avskrives som en enhet) skal følgende opplysninger fremgå:

- a. hva avskrivningsenheten består av,
 - b. avskrivningsgrunnlag (kostpris) spesifisert på driftsmidler,
 - c. når påbegynt avskrevet,
 - d. avskrivninger og avskrivningsprosent,
 - e. nedskrivninger,
 - f. ekstraordinære skattemessige betingede av- og nedskrivninger,
 - g. hvis avskrivningsenheten er et fellesanlegg, hvilke produksjonsanlegg det betjener.
-

OBJEKTAVGRENSNINGER

- Tidlige kilder tilsier at man så for seg «et stort antall driftsmidler»
 - Ot. prp. nr. 26 1974-75 og merknadene til petroleumsskatteforskriften 1976
- Om spesialregelen om avskrivningsstart (som nå er opphevet) i forskriften § 4:

«I forhold til petroleumsskattelovens § 3, bokstav b, annet punktum, anses hvert produksjonsanlegg som ett driftsmiddel.

Plattform eller teknisk innretning med funksjon som fellesanlegg, anses dog som særskilt driftsmiddel.»

- følger klart av ordlyden at bestemmelsen ikke var generell

Til § 3.

Særreglene i denne bestemmelse gjelder bare ved utnyttelse av undersjøiske petroleumforekomster og rørledningstransport.

Om bestemmelsen i bokstav a) viser en til bemerkningene under § 4.

Av bokstav b) fremgår det at lineære avskrivninger med inntil 16 $\frac{2}{3}$ pst. pr. år, dvs. over 6 år, erstatter de avskrivningsregler som følger av de alminnelige skattelover. Det er videre foreslått at avskrivninger først skal kunne påbegynnes, når et driftsmiddel er tatt i «ordinær bruk». Med dette har en villet presisere at det ikke er tilstrekkelig for å kunne påbegynne avskrivningsperioden at det f.eks. bare foregår midlertidig eller delvis bruk av utstyr for testing. Det er også foreslått en adgang for Kongen til å gi bestemmelser om at avskrivninger først skal kunne påbegynnes når hele det anlegg eller prosjekt som driftsmidlet er tilknyttet, er tatt i ordinær bruk og petroleum produseres. Dette åpner mulighet for en praktisk enhetlig avskrivning på et stort antall driftsmidler, som enkeltvis kan være tatt i ordinær bruk til forskjellige tider. En vil samtidig kunne hindre at en større del av avskrivningene blir foretatt for perioder lang tid forut for at det oppbæres inntekt ved samme prosjekt, slik at den skattbare inntekt som oppbæres andre steder blir redusert. Det fremgår videre av bokstav b) at tilsvarende kan fastsettes også for andre utgiftsarter. Mulige områder for bestemmelser av denne art, vil kunne være utgifter til boring av produksjonsbrønner og muligens renteutgifter. Derimot kommer undersøkelsesutgifter antagelig i en annen stilling.

OBJEKTAVGRENSNINGER

- «rørledning og produksjonsinnretning med de installasjoner som er en del av eller tilknyttet slik innretning»
 - språklig forståelse
 - er alt ett objekt?
 - rørledning for seg og produksjonsinnretning m.m. for seg?
 - «produksjonsinnretning med de installasjoner som er en del av eller tilknyttet slik innretning» ett objekt?
 - har det noe å si om installasjonene er «del av» eller «tilknyttet» slik innretning?
 - hva er en produksjonsinnretning og hva er installasjoner – og er det et eller flere objekter?
 - har begrepet driftsmiddel noen rolle i § 3 b – eller bare i § 3 f og § 11 femte ledd?
 - betydningen av den historiske utviklingen av tekstene i loven og forskriften
 - har man andre rettskilder som kan hjelpe?
 - hvilken betydning har rettskilder fra landskatteregimet?
-

OBJEKTAVGRENSNINGER

- [PSK-1992-302-D](#) (Bølgebryterkjennelsen) – trolig den mest kjente enkeltavgjørelsen om avgrensningsspørsmål

«Prinsipalt hevdes det at det dreier seg om et nytt og selvstendig driftsmiddel. Dette syn ble lagt til grunn ved ligningen, idet **Oljeskattenemnda** mente at det først og fremst var fysiske kriterier som måtte være avgjørende for spørsmålet om det forelå et selvstendig driftsmiddel. Under henvisning til at bølgebryteren måtte anses **fysisk atskilt fra X-installasjonen** (installasjonen), fant nemnda at bølgebryteren var et eget driftsmiddel, og at utgiftene til denne derfor var aktiveringspliktige (...)

Etter **Klagenemndas** syn kan fysiske kriterier alene ikke alltid være avgjørende for hvorvidt en innretning skal anses som et selvstendig driftsmiddel eller ikke. Nemnda legger til grunn at bølgebryteren ikke har noen annen funksjon enn å beskytte installasjonen, og at den heller ikke har noen selvstendig verdi. At bølgebryteren ikke er nærmere fysisk forbundet med installasjonen enn den er, skyldes forhold av rent teknisk art, noe Klagenemnda ikke finner bør ha avgjørende betydning. **Når bølgebryterens eneste funksjon er å beskytte installasjonen, mener Klagenemnda det er lite naturlig å betrakte den som et eget, selvstendig driftsmiddel.** Den må, etter Klagenemndas mening, i skatterettslig henseende anses som en del av – eller tilbehør til – installasjonen. Nemnda kan derfor ikke se at omkostningene kan kreves aktivert med den begrunnelse at bølgebryteren er et selvstendig driftsmiddel.»

OBJEKTAVGRENSNINGER

- «SAS-systemet er et sikkerhets- og automasjonssystem integrert på FPSO'en, som benyttes til overvåkning av skipet. (...) FPSO'en er en flytende innretning som brukes for å utvinne, lagre og utskipe petroleum. Klagenemnda legger til grunn at FPSO'en utgjør en «produksjonsinnretning» etter bestemmelsen i petrsktl. § 3 b. SAS-systemet er en fysisk integrert del av FPSO'en. Systemet styrer og overvåker ulike prosesser på skipet, og fremstår ikke å ha noen selvstendig funksjon uavhengig av FPSO'en. **SAS systemet må anses som en del av driftsmiddelet/FPSO'en etter petrsktl. § 3 bokstav b.** Det er følgelig FPSO'en som er det relevante objektet for vurderingen av om det foreligger påkostning eller vedlikehold, ikke SAS-systemet som sådan.»
 - [PSK-2025-1](#), se også [PSK-2025-2](#)
 - «Bestemmelsen omfatter innretninger som funksjonelt anvendes til utvinning av petroleumsforekomster, eller er tilknyttet slik produksjon. [x-feltet] består av [...] for utvinning av petroleum med tilknyttede rørledninger. **Kraftturbinene er fysisk integrerte deler av plattformen [navn]. Kraftturbinene er en del av driftsmiddelet [navn] etter petrsktl. § 3 bokstav b.** Det er følgelig [...] på x-feltet] som er objekt for vurderingen av om det foreligger påkostning eller vedlikehold, ikke kraftturbinene som sådan.»
 - [PSK-2025-3](#)
 - Oljeskattekontoret arbeider videre med utredning av disse spørsmålene
-

OBJEKTAVGRENSNINGER

- Rørledninger
 - «Rørledningens avgrensing mot annet anlegg på produksjonsfeltet er målestasjon som petroleum passerer før transport til land.» (petroleumsskatteforskriften § 9 annet ledd)
 - «Rørledningens avgrensing mot annet anlegg på land er den målestasjon som petroleum passerer etter å ha gjennomgått rensing, stabilisering og midlertidig lagring.» (petroleumsskatteforskriften § 8 tredje ledd)
 - Men innebærer det at alt mellom disse punktene som ett objekt (og i alle sammenhenger)?

BRUK AV TREDJEPARTSINNRETNINGER

- «Tie-ins» «tie-backs» etc
 - Behandlet grundigere i anbefalingsverdig eget foredrag på Offshore Norges skatteseminar i Larvik i mai 2026 (*seniorskattejurist Alexander Løseth*)
 - Tema for en pågående enkeltsak for Klagenemnda for petroleumsskatt
 - Problemstillinger Oljeskattekontoret vil se nærmere på fremover

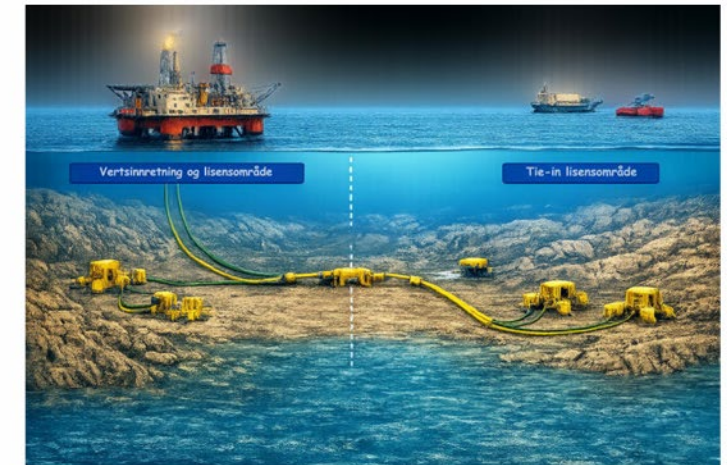
18

Plansjene er ikke rettskilder

Tie-ins vs. videreutvikling på samme felt

Viktig skille

- Utbygging av nye petroleumforekomster på samme lisens
 - Samme eier, ikke behov for avtale og vederlag knyttet til utbyggingen
 - Ingen transaksjoner
 - Ingen asymmetri
 - Ingen «skattesynergier»
 - Ingen nye investeringsbidrag fra staten ved bruk av eksisterende infrastruktur
- Bør oppdeling av lisenser, og hvor petroleumforekomstene befinner seg, ha betydning for statens andel av utbyggingskostnadene?
- Kan en tenke seg en strammere regulering av tie-in tilfeller for å motvirke skattelekkasje / skatterisiko?

TILLEGGSSKATT – FRIVILLIG RETTING

- Lovforslag 9. oktober 2024
 - Departementet foreslår å endre regelen om frivillig retting i skatteforvaltningsloven § 14-4 bokstav d
 - «Departementet foreslår på denne bakgrunn et unntak fra tilleggsskatt som følger reglene om egenendring. Dette innebærer at det i utgangspunktet ikke skal ilegges tilleggsskatt når den skattepliktige egenendrer, det vil si endrer sin tidligere fastsetting etter skatteforvaltningsloven § 9-4.»
 - «§ 14-4 bokstav d skal lyde:
d) når den skatte- eller trekkpliktige som nevnt i § 8-8 første og annet ledd endrer tidligere leverte opplysninger etter § 9-4. Dette gjelder ikke hvis endringen gjelder opplysningssvikt som kvalifiserer til skjerpet tilleggsskatt etter § 14-6.»
 - <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/forslag-om-endringer-i-reglene-om-frivillig-retting/id3058655/>
 - OSK ikke høringsinstans
-

TILLEGGSSKATT – FRIVILLIG RETTING

§ 9-4. Skatte- og trekkpliktiges endring av fastsetting mv.

(1) Skattepliktige kan endre opplysninger i tidligere leverte skattemeldinger for formues- og inntektsskatt, svalbardskatt, petroleumsskatt, merverdiavgift, arbeidsgiveravgift, finansskatt på lønn og særavgifter ved levering av endringsmelding. Trekkpliktige etter [skattebetalingsloven § 5-4](#) (kildeskatteordning), [skattebetalingsloven § 5-4b](#), [Svalbardskatteloven § 3-1](#), [Jan Mayen-skatteloven](#) og [artistskatteloven](#) kan på samme måte endre opplysninger i levert melding om trekk. Dette gjelder likevel ikke grunnlag som er fastsatt av skattemyndighetene, eller på områder hvor myndighetene har varslet om at fastsettingen er under kontroll. Skattepliktige etter [petroleumsskatteloven § 5](#) kan ikke endre opplysninger i tidligere leverte skattemeldinger etter første punktum. Første punktum gjelder ikke for krav om inntreden eller uttreden av rederiskatteordningen, jf. [skatteloven §§ 8-10](#) til [8-20](#).

A photograph of a modern multi-story hotel building, identified by the 'Radisson Blu' logo on its facade, set against a warm, orange-hued sunset sky. The building's windows are illuminated from within, and its exterior is lit up. A tall, thin lamppost stands to the left of the building, and the silhouettes of trees are visible on the far left and right edges of the frame.

Kristiansand Symposium

8. - 9. juni 2026

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

spesialrådgiver Magnus Grøn Strømstad
plansjene er ikke rettskilder